

JUNIJ 1975

la vida espiritual

D

59964

duhovno
življenje

D 59964
+

JUNIO DE 1945

Culmina la tragedia del pueblo esloveno. El ejército nacional, después de su retirada, sentó sus reales en el campo de Vetrinj en Carintia (Austria). La región estaba bajo la administración inglesa. Los soldados eslovenos fueron inmediatamente desarmados y pocos días después se les prometió que se los conduciría a Italia. En efecto, los ingleses prepararon los medios de transporte, pero en vez de llevarlos hacia el sudoeste, fueron hacia el sudeste. En la frontera austriaco-yugoslava fueron entregados a los guerrilleros de Tito, cumpliéndose así con un anterior acuerdo secreto. Lo que ocurrió luego en los transportes y en los campamentos de prisioneros con los oficiales y soldados, supera toda imaginación. Salvo algunos jovencitos, que fueron separados y destinados a la "reeducación", los demás fueron despojados, golpeados, humillados, torturados con hambre y sed. Algunos fueron masacrados en el acto, y los restantes, desnudos y atados con alambre fueron ametrallados y arrojados a fosas comunes (en Teharje, en las grutas de Kras bajo el Krim y en los bosques de Kočevje). Esta matanza de 10.000 a 12.000 hombres y jóvenes supera numéricamente la matanza de los oficiales polacos en Katyn. Las fosas eslovenas son aún más trágicas, porque el pueblo esloveno es veinte veces menor que el polaco y diez mil personas significan más del 0,5% de la población total (en la Argentina corresponderían a ello 100.000 personas). Fue el exterminio casi de una entera generación masculina.

Turjaški grad.

Septembra 1943 so se vaški stražarji, oblegani v turjaškem gradu od partizancev in italijanskih vojakov, predali. Partizani so kljub obljubljeni amnestiji takoj pobili 35 ranjencev, 650 fantov in mož pa so zvezali z žico in jih odpeljali v Velike Lašče, v Ribnico in Kočevje. Nad 300 teh je bilo nato pobitih.

Turjaška tragedija je bila kot uvod v pokol 12 tisočev domobrancev, ki so jih l. 1945 partizani zvičajno vrnjene od Angležev in razorožene, brez sleherne sodbe in po strahotnih mučenjih pobili.

PD 143/1976

Ob tridesetletnici

Tri desetletja so potekla od tistih tragičnih junijskih dni, pa nam je tako živo v spominu, kot da se je zgodilo včeraj. Dnevi najhujše narodne tragedije — pokola tisočev slovenskih mož in fantov.

Kdor je le kako mogel, se je pomladi 1945 pod varstvom slovenske domobranske vojske umaknil iz domovine, ki jo je zavezniška politika proti vsem etičnim načelom prepustila komunistom. Ko smo bili umikajoči že na varnem, se je zgodilo tisto nedoumljivo, strašno, kar nas še danes navdaja z grozo: dvanajst tisoč razoroženih domobrancev, mladih slovenskih mož in fantov, je bilo s podlo prevaro izročenih v roke svojim smrtnim sovražnikom. Prevara, kakršne verjetno zgodovina ne pozna. To od tistih, ki smo jih imeli za prijatelje in zaščitnike! Za naše prevarane junake se je tedaj začel strašen križev pot, ki se je po težkem trpljenju, mučenju, zasramovanju in ponižanjih končal v jamah postreljenih. Tam, v tihih slovenskih gozdovih so našli naši junaki svoj mučeniški venec. Trdno upamo, da njih duše že uživajo nedopovedljivo srečo v Bogu, medtem ko njih zemeljski ostanki čakajo poveličanega vstajenja k neminljivemu življenju. Večna vam slava, junaki domobrancev, mučenci za božje kraljestvo na naši zemlji in branitelji narodnih svetinj! Ne bomo vas pozabili. Žrtev vašega življenja ne more biti zastonj. Je seme, ki bo obrodilo svoj sad. Prepričani smo, da bo naš zaslužnjeni narod prej ali slej stresel raz sebe okove brezbožnega in protinarodnega komunizma in znova zaživel iz teme v luč in svobodo.

Nad vašimi krvniki bo nepodkupljiva zgodovina izrekla svojo sodbo in obsodbo. Pa če se tudi že trideset let zločin, nad vami izvršen, v domovini zamolčuje, izbrisati ga noben molk ne more. Nasprotno, dela ga še večjega, ker kaže zakrknjenost v zli volji. In če bi končno kdo izkrivil tudi človeško zgodovino, poslednja sodba gre Bogu, ki je Gospod tudi človeške zgodovine.

Ne kličemo nad vaše krvnike maščevanja — kdo smo mi, da bi se udrznili storiti kaj takega. Bog je sodnik in edini maščevalec! Naj bi bila njegova sodba sodba milosti in njegovo maščevanje maščevanje odpuščanja! A za svoj narod prosimo, naj mu žrtev naših mučencev kmalu odpre vrata v resnično svobodo!

A. K.

škof dr. Gregorij Rožman:

Iz vere skušajmo doumeti

Tvoje pretresljivo poročilo sem snoči prejel.

Vsa ta strašna tragika našega ljudstva me tako neznansko teži in boli, da se sploh ne znam izraziti. Saj iz vere skušam doumeti, da tudi to služi zveličanju duš našega naroda, da pač tudi mi zdaj gremo po težki poti preganjanja in mučeništva, po kateri Jezus vodi svojo Cerkev, da je zdaj tudi naš narod pač izbran, da svoje število mučencev pošlje v nebesa, kakor je pisano v Apokalipsi (Raz 6, 11), da pomagamo dopolniti od Boga določeno število mučencev — a vse to gledati, sočutiti in sotrpeti je vendarle strašno hudo.

Usoda naših izročenihi fantov mi je noč in dan na srcu in v mislih — vse molitve se sučejo okrog njih. Pa, če je v večjo čast božjo, naj bo tudi to!

(V pismu dr. Jožetu Basaju 16. VI. 1945.)

Kri se je prelivala, tudi kri našega naroda, in se, kakor slišimo iz domovine, še tako strahotno preliwa, da nas srce boli. Naši fantje in možje umirajo deloma pod izreki sodišč, deloma brez njih in s svojo krvjo namakajo našo zemljo. Kako lahko se v naši duši vpričo vsega tega porodi vprašanje: „O Bog, zakaj dopuščáš vse to?“

Tako pravimo, ker so pri tem prizadeti naši najdražji, očetje, bratje in sinovi, tisti, na katere je naš narod gradil upanje v lepšo bodočnost. Toda zakaj ljudje rajši ne vprašajo: „O Bog, zakaj si dopustil, da je tvoj Sin v strašnih mukah svojo kri prelili?“

Bog je to dopustil, ker brez prelivanja krvi ni odpuščanja grehov. In tako smemo upati, da bo prelivanje krvi skupaj z Zveličarjevo prelito krvjo prineslo odpuščanje nam in vsem tistim, ki tako strašno greše.

Če vdani v božjo voljo, podprti s Kristusovo milostjo mi vsi skupaj v begunstvu in oni naši tam v domovini svoje trpljenje združimo s trpljenjem Kristusovim in zasluženjem Njegove presvete krvi, potem je ta prelita kri tekla in še teče v naše odrešenje, da bo vsaj tisto od nas, kar bo še ostalo, rešeno iz krempljev brezboštva in spoznalo zlohotnost brezbožnikov, ki hočejo uničiti vse božje v nas.

(1. julija 1945, beguncem v taborišču v Lienzu)

Le resnica osvobaja

Trideset let že leži na našem narodu strašna teža v nebo vpijoče krivice. In čas — ki je neizprosni sodnik — spreminja naporavane, neizpovedane in neobžalovane krivice v vedno večje breme, ki lahko zlomi ne le posameznika, marveč ves narod, če ta storjenega zločina ne izpriča, prizna, obžaluje in obsodi.

Trideset let je minilo od množične moritve, ki jo je ukazala in izvedla nad slovenskim narodom po končani drugi svetovni vojni

komunistična stranka, in ta zločin je danes še prav tako resničen, prav tako nečloveški in krut, kakor je bil tedaj, ko je kri slovenskih mož in fantov v potokih napajala zemljo, in pričevanje o njem je še vedno enako aktualno, kajti nihče od odgovornih ni poskusil popraviti niti tistih krivic, ki jih državna propaganda dela še po smrti spominu in celo zemskim ostankom tajenih žrtev. . .

Po tridesetih letih komunistične diktature v Sloveniji se zdi

Maja 1945. Slovenski begunci so prišli na vetrinjsko polje, pod milo nebo. A nič zato! Angleži jim bodo dali politično zaščito, zdaj so na varnem, so mislili.

obiskovalcem, da je postal sčasoma doma politični pritisk vladajoče stranke manj očit, medtem ko množice avtomobilov, nove ceste, tujski promet, stolpnice in naravne lepote ustvarjajo videz skoraj normalnega življenja. Tudi propagandni stroj, s katerim razpolaga totalitarna komunistična država, je usmerjen v poudarjanje sedanjega in bodočega blagostanja ter skuša doseči pri rojakih tostran in onstran meja čim hitrejšo in temeljito pozabo vsega, kar so sedanji oblastniki storili, da so se prikopali do oblasti in kakšno ceno so prisilili plačati narod, da so se na oblasti obdržali.

Leta ječ, prisilnega dela, vislic in množičnih pokolov naj bi bila pozabljena. Po krivici obsojeni, brez sodbe pomorjeni, mučeni in ustrahovani naj zginejo v pozabo! Po storjenih zločinih — hočejo zločinci uživati mir. Upajo, da bo narod, utrujen in oropan idealov, z molkom postal sokriv njihovih dejanj. In medtem vsaka minuta večja na nas vseh težo odgovornosti — za nje, ki se ne kesajo — za nje, ki ne pričajo — za nje, ki mirno živijo na pobeljenih grobovih.

Ne gre za svetopisemski simbol, marveč za resnična množična grobišča, jame, rudniške rove, prepade, ki so jih odgovorne oblasti po končani moriji leta 1945 dale zasuti iz zdravstvenih razlogov z apnom, prav kakor hočejo od tedaj pa do današnjega dne siste-

matično zabrisati tudi vsak spomin na svoje žrtve, da bi na zunaj bilo videti vse lepo in urejeno. Vendar molk zločina ne izbrişe, in ne spremeni dejstva, da sedanja komunistična družba, skupaj z vsemi, ki jo podpirajo, priznavajo ali tolerirajo, počiva na grobovih nedolžnih žrtev; nasprotno, množičnemu umoru dodajajo še težo zgodovinske laži.

A prav kakor apno ni moglo pobeliti prelite krvi — tudi spomina na pomorjene protikomunistične borce ne bo mogoče zatreti. Če pa se zamislimo v grozote krivice, ki so jo pretrpeli ti možje in fantje zaradi svojega krščanskega prepričanja in goreče narodne zavesti, spoznamo, da ni dovolj ohranjati jih v spominu, marveč da se mora spomin spreminiti v pričevanje!

Ali res kdo verjame, da je mogoče koristiti Sloveniji z molkom? Ali res more biti kdo prepričan, da bo z navidezno pozabo storjenih zločinov pripomogel domovini k boljši bodočnosti in da bodo nepravilne krivice zdrav temelj za narodno rast? Iz laži ne more zrasti pravica, iz zamolčane resnice ne bo zasijala svoboda! Le jasno izpovedana resnica more vlti narodu poguma in volje do življenja, a to morejo pričati le svobodni ljudje. Morda smo bili zato ohranjeni in so nam bila zato podeljena leta svobode?

Trideset let nam je bilo darovanih, da bi pričali o žrtvi naših mučencev. Sinovi in vnuki so nam

bili rojeni, da naše izročilo ne bi zamrlo, in božji blagoslov nam je pomnožil imetje, da bi s pomočjo gmotnih sredstev vedno krepkeje zvenelo. Šole imamo in društva, ki naj bi glasove posameznikov usmerjala v en sam mogočen klic po pravici in resnici! Imamo prijatelje drugih narodnosti po vsej zemeljski obli, mnogi rojaki so dosegli visoka mesta na univerzah, mednarodnih podjetjih in ustanovah ali v cerkveni hierarhiji; imamo časnikarje in pisatelje, revije in časopise, da bi moglo seči naše pričevanje do zadnjega kotička zemlje, da bi zvedel ves svet, kako je brezbožni komunizem dal pomoriti brez sodbe de-

settisoče Slovencev, ker so verovali v Boga ter hoteli, da bi njihov narod rasel v resnici in svobodi.

Trideset let je minilo, a naša dolžnost še ni izpolnjena. Vse premalo je odmeval naš glas pričevanja; dolgo je bil pomešan z jokom, včasih je za hip utihnil v vrvežu sveta, kjer so se delci slovenske diaspore borili za obstoj, pa se spet oglasil zdaj tu zdaj tam, posamič in v skupinah, a v vsem tem času še ni privršal do strašnega krika ogorčenja in protesta, ki bi pretresel vse, ki brezbrizno živijo na grobovih svojih žrtev... Neizpolnjene dolžnosti — neporavnane krivice — nepriznani grobovi: Slovenija za

Vetrinje, maja 1945. Domobranci pri sv. maši na prostem. Njihov boj proti komunizmu ni bil samo z orožjem: vse njihovo življenje in mišljenje je bilo v ostrem nasprotju s to najnevarnejšo zmoto 20. stoletja.

nas še ne more biti kraj razvedrila in oddiha. Presvet je spomin — prevelika teža odgovornosti.

Vendar tridesetletnica ni mejnik, je le eden od kamnov ob dolgi cesti, ki nas spominja, da čas teče...

Morda so še dolga leta pričevanja pred nami! Nove generacije bodo nadomestile vrzeli v naših vrstah in odločni glasovi iz mladih grl bodo poprijeli tam, kjer so starejši onemeli.

Misel na žrtve komunizma v Sloveniji bo vedno pomešana z molitvijo — toda ne več z jokom. Oglasil pa se bo vedno močnejši protest proti molku, obsodba zločina, zahteva po resnici — zahte-

va po pravici bo vedno močnejše odmevala. Krik prelite krvi na slovenski zemlji — bo našel odmev v slovenski krvi, ki se je razlila prek izseljenskih rodov po vseh deželah sveta. Mladina, ki raste iz te krvi, nosi v sebi ideale, ki so jih hoteli krvniki v pomladi 1945 zatreti z umori, za katere so naši prijatelji darovali življenja.

Vera v Boga in ljubezen do Slovenije sta jim dali moč, da so umirali kot junaki. Isti ideal bo dal slovenskemu rodu, ki raste v svetu, moči in poguma, da bo vedno glasneje oznanjal njih žrtev, da bo vedno z novim ognjem pričal resnico.

dr. Marko Kremžar

Prebujam se

Prebujam se, ko da pomlad nobeno še nisem v lahko prst oči uprl,
ko da nakrat bi vse bilo zgubljeno
in bil bi velik greh, da sem umrl.

Krog sebe tipam v radostni omami,
pomladni sok nam vdira že v kali.
O slast, ta rast kipeča mrtve drami,
odpirajo oči se za očmi.

Tu ni begotnih senc, tu ni pepela,
ne sanj, ne spanja: tu rasto možje.
Saj še drevesa so nam zašumela,
kot lepi templji vsa nad nas stoje.

Ta blaga zemlja, ki me že pokriva
z dobrotnim, svetlim mrakom sedem let,
se razbrstela je, ko da bi živa
hotela trupla izmetati v svet.“

Ivan Hribovšek

ODHOD

Sonce je lezlo vedno više: že so njegovi žarki presegli gozdnate vrhove in se razlili po mračnih kotanjah in globinah, katere je rezala cesta po koroški zemlji. Vedno svetlejši dan se je sipal v prej mračni svet.

Peter Lodnik se je pomešal med ljudi. To je bila množica, od vseh strani zbrana, nagrmadena, zmešana. Natrpala se je čez vso širino ceste, zasedla tudi obrobne ožine, nekoč s travo porasle, zdaj pa steptane v prah in kamen. Nepregledna je bila vrsta voz, naloženih do vrha s stvarmi, ki so jih na hitro nametali nanje, na vrhu pa z otroki, ženami, možmi in omagujočimi vpregami volov, krav in konj. Vsa ta živina je mukala, rezgetala, vpila po počitku in hrepenela izžeta vsaj po skopi meri vode, da bi poživila pojemajoče

Maja 1945. Begunci začenjajo postavljati šotore. Vsaka stvar je dobra za to: veje, drevesno lubje, kosi platna, pločevina zapuščenih nemških vojaških vozil.

moči. To ni bila urejena vrsta, ki bi se pomikala naprej k določenemu cilju. Blio je zmešano krdelo, ki je vedelo le eno: naprej, kakor vsi drugi, naprej, nekam je treba iti. Naprej, nekam se bo prišlo, kjer bo zasijala svoboda, kakor sonce na nebu, ki ga nihče ne preganja in mu nihče ne odkazuje poti.

Ljudje niso mnogo govorili med seboj. Negotovost, strah, novi neznani svet jim je vzel besede. Vedeli so, da so ubežniki, da rešujejo le svoje lastno življenje. Vse drugo je v tem trenutku izgubilo ceno. Kakor da nikdar v življenju niso imeli ničesar, ne zemlje, ne domov, ne toplega družinskega kotička, kjer je bilo prostora tudi za sanje, načrte za jutrišnji dan, za leto naprej — so utrujeni, s korakom begunca tolkli po trdi cesti. Vse se je zrušilo, vse v nič razpadlo. Kdor bi jim bil mogel pogledati v srca, bi bil našel v njih mrtvo ognjišče. Vsak ga je nosil s seboj in s strahom čutil, kako se poživlja zadnji žareči ogorek na njem in razpada v mrak in pepel.

Nikamor se ni premaknila ta omrtvela kača. Nihče ni vedel, zakaj se je vse ustavilo. Le vozila nemškega vojaštva so izginjala v megli prahu, ki se je dvigal in jih s hlapi motornega goriva zavijal v dušljivost.

Med vso to gnečo si je utiral Lodnik pot. Zadeval se je ob vozove, drgnil ob živali žalostnih oči, butal z nahrbtnikom ob ljudi, ki so potrti čakali ob vozilih. Preriti se je skušal naprej, da bi vsaj prišel do konca tej stoječi ali po polževo se pomikajoči procesiji.

Tako je šele v zgodnjem popoldnevu prišel na vzpetino, odkoder se mu je odprl pogled proti Dravi. Malo pred njo spodaj je bil širok pas travnika, ki se je vlekel ob gozdu. Bil je že natrpan voz, živali in ljudi. Skoraj naravnost naprej je dravsko strugo rezal most, tam v ozadju zelene ravnice pa je ždela med drevjem koroška domačija.

Oddahnil si je, ko se je raztovoril, malo počil v senci in mislil, kaj naj stori. Videl je, da se pomika živa reka po mostu na drugo stran. Tam nekje bo cilj, tja bo treba iti. Tam je drug svet, kamor ne seže senca peterokrake rdeče zvezde, pred katero bežijo.

Približal se je ljudem na travniku, ki so sedeli ali ležali v senci vozov. Živina je plegla odžejana, kajti pol streljaja daleč je bil dober izvir čiste studenčnice.

„Ali ne gre naprej?“ je pobaral prvega možakarja, ki se je motal ob konjih.

„Ne pustijo nas angleške straže. Zdaj spuščajo nemške kolone, šele proti večeru bo baje prostor za nas,“ je pojasnil.

Peter se je ozrl okrog in spet pobaral: „Je varno tukaj? Ni partizanov v teh šumah? Vem, da so tudi na Koroškem.“

„Do sem ja ne bodo prišli! Kaj naj bi tu iskali?“ je podvomil kmet.

Ko se je Peter prerival med ljudmi, ga je prijetno iznenadilo. Med njimi se je srečal spet z družino, ki je bila potovala z vozičkom. Takoj so ga spoznali, dasi je bil kosmat v obraz in ves pokrit s prahom ceste.

„Ste že tu?“ se je začudil. „Kako ste prišli tako hitro?“

„Hvala Bogu in zdravim konjem! Našli smo dobrotnika, ki nas je vzel na voz ter nas rešil grozne poti po strminah Ljubelja. Potovali pa smo brez počitka vso noč.“ Pokazal je, kjer so imeli spravljeno svoje imetje.

„Pa voziček?“

„Pustil sem ga ob cesti. Prehudo je bilo porivati ga naprej. Mogoče bo komu še prav prišel. Tudi vaše stvari bi lahko priložili, če se vam ne mudi naprej. Počakajte!“ Obrnil se je do gospodarja in nato brž pokimal, naj vrže nahrbtnik kar na voz.

Vetrinje, maja 1945. Obhajanje med sv. mašo na prastem. Možje in fantje, domobranci in civilisti, žene, dekleta in otroci, vsi prejemaajo Tistega, ki je že pred 2000 leti tolažil trpeče in blagroval zaradi pravice preganjane.

Malo je počival z njimi, potem pa ga je radovednost gnala proti mostu.

Sonce se je pomaknilo proti večerni strani in vročina se je v tej dolini zelenih gozdov in dravske struge manj čutila. Vzpeto obrežje že onkraj mostu je bilo vse obsijano z zlato lučjo. Čim bolj se je približeval mostu, tem večja ja bila čakajoča gneča na obeh straneh, le po sredini so se pomikala neprestano nemška vozila. Spredej ali ob straneh so jim viseli na palicah kosi belih rjuh. To so bili zunanji znaki žalostne predaje sovražniku.

Tik ob mostu je videl angleškega vojaka, ki je urejal promet. Ob straneh so se mogli izmuzniti na ono stran tudi posamezni civilisti. Stražarju niso bili mar.

Dolgo je stal Peter Lodnik nekoliko ob strani in gledal vrvež. Imelo ga je, da bi smuknil tudi on čez most. Videl bi, kako je tam, potem bi se vrnil. Zdaj je tudi že dognal, zakaj je vse zastalo: most ni mogel požirati množice, ki je čakala po vsej dolžini ceste. Preozek je bil.

Nenadoma je zaslišal domobransko pesem tam izmed gozdov sem. Neka nova moč in pogum sta se dvignila tudi v njem ob tem valovanju mladih prsi. Prikorakali so do mosta in se na povelje za hip ustavili. Mladi častnik je skočil k angleškemu vojaku in pozdravil. Ta je šele čez čas hladno odzdravil in pokazal, naj gredo naprej.

Peter Lodnik je ostrmel: hladen se mu je zdel sprejem pozdrava, ki mu ga je izrazil prijatelj — zaveznik. Mogoče ni niti vedel, s kom se je srečal.

Mlada fantovska grla so spet zapela: dolina je drhtela v bojni pesmi, na mostu je odmeval njihov korak.

„...srce je vroče,
narod naš umreti noče!“

Se Peter je pripeval in vsa množica tam okrog je pritegnila v tem nepričakovanem zmagoslavju.

V pesmi je kipela mladost, ogenj bojevitosti, duh doseženih zmag in neuklonljiva volja povratka v domovino. Ves travnik tam pod gozdom, množice ob mostu in polna cesta, do kamor je segla ta pesem — vse je vzvalovilo v neki radosti in velikem pričakovanju, kakor bi jim bil po tej trdni in trdi poti kdo oznanil uro zmage in vrnitve.

Pesem je spet utihnila in vojaki so se ustavili. Na mostu je

zavladala tišina, kakor jo občutiš pred glavnim udarom nevihte, ki ne prizanese nikomur. Vse naokrog tišina, ljudje od veselega presenečenja niso mogli govoriti. Le šumeče razbijanje in penjenje dravskih valov ob mostnice je motilo tihoto.

Peter Lobnik ni strpel več. Naglo se je pognal na most in hitel na drugo stran.

Dva angleška tanka sta tam zapirala polovico mosta. Orožje je mrzlo zijalo z njiju nad most, okrog pa je bilo še nekaj motornih koles z vojaško policijo.

Ko je prišel prav do konca, mu je zastal dih. Tam ob robu ceste, nad katero se je dvigal sončen obronek položne vzpetine, je kopičilo orožje. Slovenski vojaki so ga morali odlagati... Mlademu fantu so padle solze na bleščečo se brzostrelko. Dvignil jo je nežno k ustom, kakor nikoli premagano prijateljico in jo s hvaležnostjo poljubil, preden jo je rahlo odložil na kup. Tudi sosed se je s poljubom poslavljal od spremljevalke v porazih in zmagah. Spet drugemu je oddaja čisto navadne puške pomenila največjo izgubo: bila je plen v bojnem pohodu. Na hitro so poskrili nekaj nabojev po žepih, edino in zadnje... za spomin.

Potem so s korakom poraženega stopali naprej in po ostrem

Domobranci na vetrinjskem polju, pripravljajo jed.

ovinku čez klanec izginjali na drugo stran.

Peter se je obrnil, tekel nazaj po mostu, da pove ljudem, kako zavezniki sprejemajo slovensko vojsko.

Sredi mosta je srečal častnika Jenka. S tresočim se glasom mu je zaupal novico.

„Na! Skrij vsaj pištolo!“ mu je rekel Jenko in mu jo potisnil v roke. „Tebi bo to lažje, ker si v civilu.“

Peter jo je kot dragocenost spravil v žep in že sta se ločila. Zdelo se mu je, da je vsaj za to opeharil zavezniško stražo.

Sele v prvem mraku se je začelo govoriti, da je bila razorožitev domobrancev le začasna. Angleži so jim baje zagotovili, da jih bodo zbrali vse skupaj, znova organizirali, jih preoblekli in jim izročili novo moderno orožje. To, ki so jim ga odvzeli, je bilo vseh mogočih vrst, neenotno: tudi preskrba municije zanj bi bila nemogoča. Zato naj si s tem ne delajo skrbi.

Bilo je dovolj razlogov, da se ni moglo dvomiti v njihove obljube.

To je bila pomirljiva tolažba za vse, ki niso mogli razumeti tega početja. Kako bi vendar bilo mogoče, da bi zavezniki, na katere so toliko časa čakali, storili kaj poniževalnega njim, ki so računali na njihov objem.

V takem šušljanju med seboj se je stemnilo. Nekaj ognjev se je prižgalo na travniku, nekateri so si pripravljali toplo večerjo. Drugi so prižgali medle leščerbe ter jih obesili na vozove. Vse to je pričaralo malo več domačnosti med trudne ljudi, ki so sklenili do jutra prebiti na tej strani mosta.

Tudi Peter se je umiril pri ostalih ob vozu, na katerega je bil odložil nahrbtnik. Posedli so ob ognju tam zraven, da so imeli vse stvari na očeh in so pazili nanje.

„Res se mi je zdelo nemogoče, da bi Angleži vzeli kar tako našim orožje,“ je poudarjal lastnik voza.

„Zares! Nerazumljivo!“ je dostavil oče družine, ki je pustila voziček na oni strani.

Peter pa je razlagal: „Verjetno je res tako, da ne morejo imeti vojakov s sto vrstami različnega orožja. Preuredili jih bodo bržkone v skupine in jih na novo opremili. Dvomim, da bi se branili take vojske, kakor je ta-le naša. Mislite, da oni ne vedo, koliko velja! Tako bo: novo orožje jih čaka, potem pa nazaj na tiste, ki so izdajali zavezniške padalce. To bo še ples!“

Ko so mu ponudili v pločevinasti skodelici večerjo, jo je prijel

z levice, z desnico pa si je le pomagal. Tedaj je kmet bolje pogledal njegovo roko.

„Ste invalid? Kaj se vam je zgodilo?“ ga je pobaral.

„To je grenek spomin na vaške straže. Granata mi je požrla tri prste...“ Pokazal je samo najmanjša dva, štrleča iz širokega zapetja, podobnega ožganim vejam od strele razparanega viharnika.

Vsi so se ozrli po roki, ki jo je Peter dvignil bliže plamenu, in utihnili, kakor da jih je zbolelo v srcu.

„Tudi vi ste bili pri vaških stražah?“ se je zdrznila žena kmeta, ki je delila večerjo.

„Bil in bi bil še danes med borci, da me ni pohabilo. Jaz sem pribežal s štajerske strani, da sem se izognil mobilizaciji v nemško vojsko. Očeta so potem kmalu odpeljali na delo v Nemčijo, kjer je ostal pod bombnimi ruševinami. Mati pa je pribežala k meni v Ljubljano.“

„Kje ste jo pa zdaj pustili?“ je vrašala kmetica.

„V Ljubljani! Mene je poslala na pot. Njej, je rekla, se ne more nič zgoditi. Če se ne vrnem, pride za mano...“

„Si niste upali ostati tam z njo?“ je bil radoveden kmet.

„Res da ne! Ne zato, ker sem bil pri stražah. Tudi tistega živ-

Domobranci v Vetrinju pred vrnitvijo v roke komunistom.

ljenja, ki ga bodo prinesli iz gozdov, ne bi prenesel. Na univerzi so me poznali kot nasprotnika hostarjev, imel sem predavanja proti njim: zaradi tega so mi grozili. Dobro jih poznam po vsem, kar delajo. Svoboda doma bo zamrla, le tisti, ki znajo molčati in kloniti glave, bodo ostali. Tako življenje bi bilo pa podobno življenju psa na verigi. Mi vsi smo od trenutka, ko smo prešli čez mejo, postali veliki reveži, brez doma, brez urejenega življenja. Ampak nekje bomo našli zemljo, kjer bomo postavili dom znova in zadihali svobodno, da se nam ne bo treba bati misliti po svoje... To pa pomeni za nas veliko bogastvo!“ Malo je prenehal, kakor bi zbiral misli, nato pa jih je pogledal vse po vrsti. „Ne vem, če me razumete. Mi želimo resnično svobodo in mir vsem, oni pa le svojim! Tako pa ni mogoče živeti, če se še pokrižati ne smeš, da te ne bi na odgovornost klicali.“

Poslušali so ga in mu molče pritrjevali. Govoril je tako, kakor so mislili tudi oni.

Zakaj pa ste vi šli od doma?“ jih je pobaral Peter.

„Mene so imeli že v šumi in sem jim komaj ušel. Hoteli so orožje od mene, a ga nikdar nisem imel. Naj ne čakam njihove svobode, so mi grozili!“ je pojasnjeval kmet.

„Mojega brata so spravili na Rab in mu zažgali domačijo, ker se je upiral z njimi iti v hribe. Nam so pobrali vse, kar so našli. In nas spodili sredi noči iz vasi. Zagrozili so nam, naj se ne vrnemo več, če hočemo še živeti!“ je pojasnjevala druga žena.

„Vsak je imel svoje vzroke, da je zdaj tu. Sicer pa: če bodo šli domobranci nazaj, bomo šli tudi mi. Tedaj bo pa drugačno življenje!“ je zatrdil Peter ter tiščal z dvema prstoma desnice skodelico k prsim, z levico pa zajemal večerjo.

Vsi so utihnili, le rahlo strganje žlic se je slišalo. Obrazi so jim na lahko žareli v odsevu rdeče žerjavice, ki je prijetno grela v hladnem majniškem večeru. Nebo pa je posulo po temnem žametu noči brez števila zlatih zvezd, ki so rosile pokoj na zemljo in naznanjale spet rojstvo lepega dne.

Kmalu potem so jim glave začele kinkati: poiskali so si vsak svoje mesto na vozu ali pod njim, da so zadremali. Tudi živina, pripeta na oje voza, je že globoko sopla. Nekje med drevjem pred domačijo se je vznemirjeno oglašala sova in se pritoževala nad kalilci mirnih noči.

Peter je potegnil svoj koc iz nahrbtnika in šel proti grmovju ob Dravi: vabilo ga je njeno šumeče trkljanje valov, ki je tako

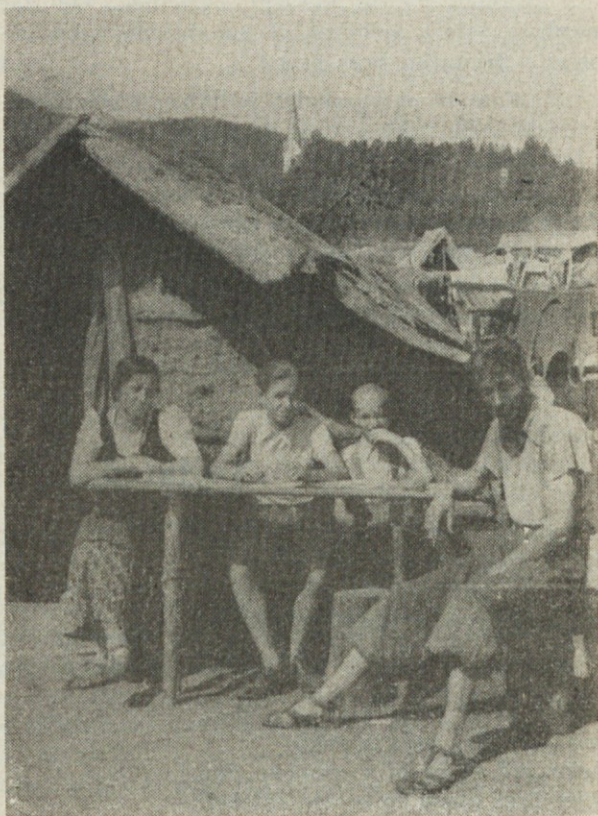

pomirjevalno legalo na dušo. Tam si je pod gostimi vejami poiskal ležišče: tik pod njim se je valilo vodovje Drave, iz katere sta prihajala hlad in vlaga. Zavil se je v koc, legel na hrbet in strmel po strani v nebo. Tisoče zvezd je trosilo nevidni zlati prah po njem in ni jih niti malo brigala usoda ljudi, ki so pod njimi čakali, da mine noč.

Povsod je ležala noč. Na vseh obrežjih, ob katerih teče ta voda, je bila tema. Domovi ob njej so potopljeni v tihoto. Ljudi je zazibala sen majske noči.

„Če bi imel čoln...!“ se je rodila želja v njegovem srcu. „Če bi imel čoln!“

Predal se je otroškim sanjam. Spustil bi se po reki, kar sam

V maju 1945.

Daleč, daleč sta ostala rojstna vas in rodni dom. Izguba je bila huda. Na vetrinjskem polju si je vsak brezdomec pomagati, kakor je vedel in znal.

Šotorji in spet šotori, kamer je segel pogled.

drvel in še vedel ne bi, kdaj bi ga prineslo tja do starega mesta, kjer mu je domača vsaka hiša in pozna vse česte. Stopil bi do ljudi in jih pozdravil. Ve, da ga ne bi pustili od sebe, dokler ga ne bi pogostili z domačim kruhom in vinom. Pred njimi mu ne bi bilo treba bežati... Če bi potem že šel, s slovesom v srcu bi bila pot lažja.

Zaspal je in šele hlad noči ga je predramil. S trudom se je zbral, da je spoznal, kje da je in zakaj mu rosne kapljice z vejic padajo na obraz.

Čisto rahlo je nebo na vzhodu bledelo, kar je naznanjalo bližino zgodnjega jutra.

Dvignil se je, da se vrne k vozu. Na pol poti je dojel čuden šum in nepoznane temne sence so ga nenadno obkolile.

„Kam?“ ga je vprašal neznanec. Od zadaj je občutil dotik mrzlega železa v hrbet. S pohabljeno roko je tiščal koc k sebi in ostal v trenutku brez besed.

„Kam, sem vprašal,“ je ponovil neznanec.

„K vozu, kjer...“ je jecljal v trenutni zbežanosti.

„Molči in z nami!“ je padel ukaz.

Ne da bi mogel pomisliti na kak upor, so ga potisnili pred sebe, da bodo šli v smeri proti domačiji. Bili so trije partizani ob njem in sredi travnika ni blo msliti ne beg. Mrzel val ga je oblil po vsem telesu in bridko se je kesal, da ni ostal z ostalimi ob vozu. To je bilo edino in vse, na kar je v tem trenutku mogel pomisliti.

(Bo še)

To jutro

To jutro je polno samotnih trav
in jaz pastir sem v gori zapuščen,
kako je po bregovih mah zelen,
v laseh imam razkošje cvetnih
glav.

Vsi prsti trepetajo po piščali,
glasovi tiho božajo rokó,
tako rad segel bi v globoko dno,
kjer brez glasu so bratje obležali.

V slovo zaklal sem svojo ovco belo,
razil sem kri čez čelo jim veselo,
da videli bi mojo bol v temi...

Spomini... Ni več bratov ne krvi
in kakor v mirno žalostnih obre-
dih
bom vedno tožil v jutru v zvokih
bledih.

France Balantič

Zame je življenje ponos in načelnost in zveza z mrtvimi

Po različnih poteh hodimo. Na različne načine trpimo in se veselimo. Ni samo kri, ki nas veže. Bolj kot kri veže duh, ki je na večnost pripet, ki ga ni mogoče vklemiti v nobene verige, ki mu niso nobene višine previsoke in nobene globine pregloboke. Zavoljo njega smo lahko prav tako svobodni vrh visoke gore kakor na dnu najbolj temne ječe. V tem duhu se lahko srečavamo vsak dan. In to je velika milost. Zakaj vedno je le duh tisti, ki veže, kar daljave ločevajo. V svoje duše in v svoja srca lahko spravimo vse, kar nam je ljubo. Ne samo svojega doma in svoje domovine, marveč ves svet in vsa pota in vse, kar človeka dviga in plemeniti: hrepenenje po pravici, hrepenenje po svobodi, po ljubezni in po miru. V tem je lahko bogat vsak, naj živi kjerkoli.

— — —

Zapomnite si eno: če si mnogi žele, da bi nas ne bilo, je znamenje, da smo vest. Že zavoljo tega je prav, da živimo. Tu smo, isto mislimo, isto želimo — hranimo dediščino tudi za tiste, ki bi jo radi zavrgli. To je velika naloga,

ki je ne moremo in ne smemo opustiti.

Rad bi vam na srce položil: ne glejte, kako mislijo nekateri, ne kako se nekateri mučijo, da bi preteklost pozabili. Zgodovine ni mogoče zbrisati. Tisti, ki nas imajo za zastarele, gredo le nižje mimo nje, v srcu pa natančno vedo, da imamo prav. To je njih muka in zavoljo tega marsikdaj tudi trde besede.

Človek mora biti vedno toliko načelen, da je pripravljen hoditi tudi sam po poti, za katero ve, da je prava. Le taki ljudje so zmožni zdrževati duha in upanje.

Malo pomeni, če znamo ob Spominskih dnevih znova prešteti vse mrtve in obujati spomine na leta revolucije. Če delamo le to, bomo Spominske dneve le šablonsko ponavljali iz leta v leto. — Spominski dnevi imajo globoko vrednost v razmišljanju. Zakaj krivica tolikokrat zmaga, kdaj in kje prestano trpljenje zacvete in rodi svoj sad, kaj se pravi ravno hoditi, kaj se pravi ne se kriviti pred javnim mnenjem, kaj se pravi stati za resnico, četudi sam, tudi takrat, ko se krive celo tisti, ki bi

morali biti svetilniki? Je resnica več vredna kakor življenje, več vredna kakor družinske vezi? V čem smo stali mi in v čem smo omagali? V čem še stojimo in v čem smo že opešali? Kaj nam še pomenja značajnost, zvestoba idealom? Kaj nam še pomenja to, za kar so bili tisoči pripravljeni umreti?

To, dragi prijatelj, pogloblja vrednost Spominskih dnevo. Zavoljo tega so lepi in zavoljo tega so potrebni. Zrcala so. Če se hočemo pogledati vanje, se bomo videli, kakršni res smo — brez mask in olepšavanj...

Življenje vedno nekaj neizprosno terja — in to je zvestoba resnici. Če se tej zahtevi ogibamo, postavljamo resnico na isto bazo, kot jo postavljajo naši sovražniki. Trdijo namreč, da je vrednost resnice v sedanjosti in vse žrtve za to resnico so bile aktualne samo takrat, danes pa niso več.

Mi ne smemo in nočemo resnice tako maličiti.

Klasično je povedal o resnici pokojni pisatelj Narte Velikonja, tik predno so ga — hromega siromaka — leta 1945 ustrelili. Takole je povedal:

„Vem, da je bila resnica na naši

Vetrinje, maja 1945. Domobranci pri sv. maši na prostem. Morajo se še okrepiti. Bog jih pripravlja na zadnji, najhujši boj, v katerem bodo na videz podlegli, ko bodo čez nekaj dni razoroženi, zahrbtno izročeni v roke komunističnim krvnikom, na lastnih telesih čutili bes apokaliptične zveri, ker so se drznili upreti njenemu gospodstvu nad slovensko zemljo.

strani. Morda smo se kdaj zmotili in naredili napake. Če smo jih, se resnice niso dotaknile. Bile so taktične napake in taktične pomete, toda resnica je bila z nami...“

To je najboljša apologija naše preteklosti, kar jih je kdo izrekel. To je bila apologija človeka, ki je vedel, da ga bodo obsodili na smrt in je že govoril s svojim Bogom.

Mnogo let je že preteklo od takrat. Kaj smo v teh letih vrnili mrtvim, s katerimi smo nekoč stali z ramo ob rami. Ali njihov ponos in načelnost še nosimo na-

mesto njih ali pa smo samo še čolni, ki so zadovoljni, da so prek hudega viharja prijadrali v miren pristan?

„Treba je živeti“, mi je rekel nekdo, ki bi se rad ognil preteklosti. Da, treba je živeti. Toda zame je življenje ponos in načelnost in zveza z mrtvimi. Nekoč jih bom spet srečal — veselim se tega srečanja — toda želim jih srečati kot raven človek. Nočem jih srečati z zverženo idejo. Naj mirno počivajo v prsti domače zemlje, toda naj žive v nas — kakor da niso umrli!

Karel Mauser

In vendar – nekoč bo!

Jih bo prižigal tvoj sin,
ali tvojega vnuka vnuk,
toda nekoč — bo.
Svečka ob svečki.

Zlate jase sredi kočevskih gozdov,
svetli vbodljaji obrobljenih kraških jam,
bele trepetajoče groze dolenjskih dobav —
nekoč bodo zagorele svečke,
sredi noči bo svetel dan
od Triglava do Kolpe,
od Trsta gor do Šentilja.

Ne za njih duše, ki so, kjer so,
ne za njih telesa, ki jih ni, kjer so bila,
(iz korenin so znova vzkllili v svet,
kot rože enooke zrejo v nas,
kot veje stezajo roké do nas),
ne... svečke, v zvest spomin
na vsa ta dolga temna leta,
ko so bili nam luč.

Zorko Simčič

Težko sožitje med Cerkvijo in ateistično državo

Od časa do časa se po katoliškem svetu pojavijo glasovi, ki izražajo začudenje in negodovanje nad tako imenovano vatikansko „vzhodno“ politiko, katere nosilec je zlasti državni tajnik za zunanje zadeve msgr. Casaroli. Njegova prizadevanja za vsaj nekoliko znosno sožitje med Cerkvijo in brezbožnimi režimi zlasti na Poljskem, češkoslovaškem, na Madžarskem in v Romuniji so mu doslej nudila le malo zadovoljenja. Očividno si hočejo omenjeni režimi ob teh pogajanjih zagotoviti čim več prednosti.

Zelo močna je kritika vatikanske politike do vzhodnih socialističnih držav zlasti v Zah. Nemčiji. Časopisje rado poudarja, da se gre Cerkev preveč diplomaciji, premalo pa da brani evangelijska načela.

Na to kritiko je odgovoril škof v Münstru Heinrich Tenhumberg. V cerkvenem listu aachenske škofije je objavil članek, v katerem trezno razpravlja o nagibih, ki vodijo vatikanske cerkvene kroge, ko se pogajajo za dobro Cerkve s komunističnimi oblastmi.

Nauk zgodovine

Kaj je bolje, se sprašuje škof Tenhumberg, za Cerkev, ali čelni spopad z nasprotnikom ali pa iskanje razgovora z njim?

Bili so časi, ko je Cerkev igrala na vse — in zgubila vse. Za to nam nudi zgovoren primer zlasti muslimanska vera. V srednjem veku je Cerkev organizirala križarske vojne zoper to res napadalno vero. Zmaga ene ali druge strani je pomenila tudi zmago ene ali druge vere. Vera poraženca je morala izginiti. Tako so cvetoče krščanske dežele v Mali Aziji, Palestini, Egiptu, v Sev. Afriki postale čisto mohamedanske. Nasprotno je zmaga krščanskega orožja že mohamedansko Španijo napravila za eno najbolj katoliških držav.

Zgodovina islamskih osvajalnih napadov priča, da popoln spopad na biti ali ne biti lahko povzroči popolno uničenje drugih verskih skupnosti. Zato se Cerkev danes prizadeva povsod tam, kjer je preganjana, da se izogne takemu čelnemu spopadu. Na zunaj to

zgleđa kot neke vrste umik, nenačelnost, strah pred borbo. Toda pri ohranitvi vere gre vedno za več kot materialne dobrine, gre za vrednote, ki so duhovne in ki jih je treba rešiti tudi za ceno nekakega navideznega popuščanja, zlasti ker ne gre samo za sedanjí rod, ampak za cele generacije.

Težka dvojna naloga

Vatikanska „vzhodna“ politika stoji pred dvojno težko nalogo: na eni strani mora ostati zvesta poslanstvu, ki ga je sprejela od Kristusa, in odklanjati vse zemeljske malike ter biti pripravljena se z njimi spoprijeti. Ja-

sno mora povedati, kaj misli o marksizmu, braniti človeške pravice in biti ideološko nepopustljiva. Prav to je tudi bila linija, ki so jo papeži zasledovali v zadnjih desetletjih.

Po drugi strani pa si mora Vatikan prizadevati, da bi v marksističnih deželah ostale nedotaknjene vsaj osnovne strukture Cerkve: zasedba župnij in škofij, poučevanje verouka, svoboda bogoslužja, delitev zakramentov, kar lahko jamči Cerkvi preživetí sedanje kritične čase. Pod tem vidikom je treba gledati tudi zadnje s težavo sklenjene in navidez neučinkovite kompromise na Madžarskem in Češkoslovaškem.

Lienz na Tirolskem, leta 1945. Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman v spremstvu msgrjev. Jagodica in Škerbca prihaja na obisk v taborišče. Begunec med begunci.

Cerkev se res nahaja v težkem precepu: če opominja svet pred brezbožnostjo marksizma, vidijo mnogi v tem že politiko, češ da se Cerkev vmešava v notranje razmere socialističnih držav. Če pa spet hoče s pogajanjem zagotoviti vernikom v teh državah najmanjšo mero verske svobode, pa ji očitajo na drugi strani, da je nenacionalna in oportunistična. Vendar moramo biti vsaj toliko pošteni, da Cerkvi priznamo čiste namene, ko skuša rešiti, kar se še rešiti da.

Ekumenski vidik

Kar vpliva na „vzhodno“ vatikansko politiko, je tudi ekumenski vidik. Sv. oče je že ponovno dal vedeti, da ga položaj pravoslavnih Cerkev v deželah z marksističnimi režimi močno vznemirja. Ni mu vseeno, ali naj te Cerkve živijo naprej ali pa izginejo v morju brezboštva.

Če so si patriarhi vseh vzhodnih Cerkev našli neki način sožitja z brezbožnimi režimi, je sv. oče najmanj poklican, da jim s kako ostro potezo skoči v hrbet. V Vatikanu so mnenja, da vsak stik z marksističnimi oblastniki blagodejno vpliva tudi na položaj pravoslavnih Cerkev v socialističnih državah.

Diplomatski odnosi med Vatikanom in Romunijo nikdar niso bili uradno prekinjeni. Apostolski nuncij O'Hara je enostavno državo zapustil, ko je po zadnji

vojni prišlo do odkritega preganjanja Cerkev, tako rimsko-katoliškega kot bizantinsko-vzhodnega obreda.

Uniate, to je katoličane vzhodnega obreda, ki jih je bilo poldrugi milijon, so oblasti enostavno podredile romunskemu pravoslavnemu patriarhu, duhovnike pa pozaprle. Tudi rimsko-katoliška Cerkev, ki še danes šteje 1,2 milijona vernikov in ima dve škofiji, je preživela v prvih desetih letih hude čase. Mnogo duhovnikov je pomrlo po ječah, verski tisk je bil uničen, vzgoja duhovniškega naraščaja onemogočena.

Po zadnjem vatikanskem cerkvenem zboru pa je prišlo do postopnega izboljšanja. Leta 1967 je mogel dunajski kardinal König obiskati Romunijo in pravoslavni romunski patriarh mu je na Dunaju obisk vrnil. Katoliška škofija v Jassyju v Moldaviji ima spet svojega škofa, nadškof v mestu Alba Julia pa more ponovno vršiti svoje poslanstvo.

Že omenjeni škof Tenhumberg ob vsem tem sprašuje: „Kaj je torej bolje: popolna konfrontacija ali medsebojno razpravljanje?“ In odgovarja: „Bodimo blagotoni do Cerkve, ko išče novih potočkov v odnosu do marksističnih režimov. Ni vsaka rešitev najboljša in najbolj idealna, a vsaka, tudi najbolj skrupucana rešitev je še zmeraj boljša kot — nobena.“

(Katoliški glas)

Pismo Pavla VI.

za svetovni dan poklicev 1975

Dragi sinovi in hčere!

„Žetev je velika, a delavcev je malo“ (Mt 9, 37).

Kdo izmed vas ne občuti vroče aktualnosti teh besed našega Gosпода?

Vsem vam je znano dejstvo, kako velika je potreba po duhovnikih, redovnikih in Bogu posvečenih dušah. Čeprav slišimo vesti, da ponekod duhovni poklici spet naraščajo, kar nam pač daje upanje, pa slišimo, kako v nekaterih drugih krajih ti poklici upadajo, kar nas napolnjuje z zaskrbljenostjo za bodočnost.

Gotovo je, da bo to upadanje poklicev ponekod morda imelo za posledico prebujanje krščanskih občestev. Katehisti in katehistinje, člani katoliške akcije in mnogi drugi laiki vzorne vere in pričevanja prevzemajo odgovornosti in zagotavljajo „službeno“ delovanje za napredek krščanskega življenja njihovih bratov in sester in uresničenje krščanskega oznanila v srcu vsakdanje resničnosti. Njihova vloga je neobhodno potrebna in nenadomestljiva. Sveti Duh jim daje življenje. Mi smo prvi, ki se takega napredka veselimo in ga spodbujamo.

Ali je sploh potrebno omenjati, da vse to nikakor ne more zamenjati neobhodne nujne službe duhovnikov in tisto posebno pričevanje, ki ga dajejo Bogu posvečene duše? Brez te službe in tega pričevanja obstaja nevarnost za krščansko življenjsko moč, da bi ostala brez vrelcev, ki bi jo napolnili, nevarnost za krščansko občestvo, da razpade, in za Cerkev, da se sekularizira. Če bi zanemarila problem poklicev, bi Cerkev zašla v veliko nevarnost. To bi pomenilo oddaljitev od izrecne Gospodove želje, saj je rekel svojim apostolom: „Hodita za menoj in napravil vaju bom za ribiča ljudi!“ (Mk 1, 17) in ta dva sta res popustila svoje mreže in šla za njim. Prav tako je rekel nekaterim izmed svojih učencev: „Pojdi, prodaj vse, kar imaš in daj ubogim, in imel boš zaklad v nebesih“ (Mk 10, 21).

To Gospodovo vabilo je neprecenljiva milost. Bodimo prepričani, da Gospod tudi še sedaj naslavlja takšno povabilo srcem številnih mladih in odraslih ljudi. Po posredovanju Cerkve se Kristus oglašja tako danes kakor večraj kot tisti, ki oznanja neizmer-

no ljubezen Boga Očeta; kot tisti, ki prinaša odpuščanje, ozdravljenje src in polnost življenja; kot tisti, ki nas vabi, da z njim na resnici in ljubezni gradimo nov svet, svet božjih otrok in bratov in sestra. To je tista vesela vest, ki je naslovljena na slehernega kristjana.

Kadar Gospod nekoga na poseben način kliče po notranjem razsvetljenju ali po glasu Cerkve, da naj bi mu služil kot duhovnik, redovnik ali član svetnega instituta, takrat v njem prebujata in od njega zahteva absolutno

prvenstvo in ljubezen za svojo osebo in za delo svojega evangelija: „Hodi za menoj!“ Ta ljubezen je resnično privlačna in zmožna zares izpolniti človekovo srce. Predpostavlja zelo močno vero. Dragi sinovi, v tem je vprašanje poklicev. V našem času, ko je zatemnjena svežina vernikov, je odločitev o popolnem in končnem vstopu v Kristusovo službo videti še težja. Potrebno je popolno zaupanje, da se človek odzove in izroči Kristusovemu vabilu. Razume se, da ta ljubezen predpostavlja tudi popolno preki-

Ob 30-letnici našega odhoda iz Slovenije in 30-letnici pokola 12 tisočev domobrancev smo Slovenci v Argentini začeli skupno opravljati pobožnost prvih petkov in prvih sobot.

Prve petke — od aprila do decembra — opravljamo v zadoščevanje,

prve sobote — od maja do septembra — pa za duhovne poklice.

nitev z grehom: z lažjo, nečisto-
stjo, sebičnostjo, sovraštvom, pa
tudi pretrganje z nekaterimi člo-
veškimi vrednotami, ki so v re-
snici samo sredstva kot npr. uži-
vanje človeške ljubezni, bogastvo,
poklicni uspehi, užitki, osebna u-
veljavitev, moč in oblast. Globo-
ki, iskreni in plemeniti duši po-
menijo lahko več vrednote božje-
ga kraljestva: čisto in preprosto
veselje, žeja po Bogu, ki smo ga
srečali v molitvi, služba za druge,
skrb za njihove duhovne potrebe.
Zraven tega je potrebno, da se
osvobodimo materialističnega mi-
šljenja okolja, da more nato člo-
vek priti do takšne sodbe in na-
praviti takšno odločitev. Potrebno
je torej obnoviti celotno ozračje,
da bi se poklici mogli prebujati
in uresničiti. To je naloga vseh
tistih, ki so za to poslani, skupaj
z njimi pa tudi naloga celotne kr-
ščanske skupnosti. Sveto leto je
zares primeren čas za to. „Spre-
obrnite se in verujte evangeliju!“
(Mk 1, 17).

Zato vam v znamenju svetega
leta, ki je leto spreobrnitve in
prenovitve v veri, mi, naslednik
svetega Petra, ki smo prejeli isto
nalogo kakor on, da v veri potrju-
jemo svoje brate, naslavljam o to
pismo za svetovni dan poklicev z
vso resnobo in upanjem.

Naslavljam o ga na vas, dragi
bratje škofje, ki z vami delimo
zaskrbljenost zaradi obilne žetve
in zaradi tako majhnega števila
poslancev.

Naslavljam o ga tudi na vas, du-
hovniki, da bi poživali v sebi po-
nosno zavest, da služite Kristusu
v trpljenju in veselju apostola, in
da bi tako pripomogli k spošto-
vanju duhovniške službe in prebu-
jati želje po duhovništvu. Naj va-
ša zvestoba, vaše zaupanje in
medsebojna edinost pričajo o tem,
da gre tukaj za brezprimerno
milost.

Obračamo se tudi na vas, bra-
tie redovniki in sestre redovnice,
da bi svoboda in nesebičnost va-
šega popolnega posvečenja Kris-
tusu obenem s plemenito in do
vseh odprto požrtvovalnostjo, ki
jo takšno posvečenje omogoča,
vzbuditi tisto željo po božjem
kraljestvu, ki dela evangelij so-
doben, verodostojen in privlačen.

Naslavljam o svoje pismo vam,
vzgojitelji, posebej pa še vam,
družinski očetje in matere, da bi
trdnost vaše vere, globina vaše
plemenitosti in vaša ljubezen do
Cerkve omogočile vzgojiti močne
duše, ki bodo lahko zaslišale božji
klic.

Končno naslavljam o to pismo
tudi na vas, otroci. Kristus vas s
posebno ljubeznijo ljubi. Vi ste
že v takšnem razpoloženju, da
cenite Boga nad vse in ki lahko
vse svoje življenje daste v službo
Jezusu. Išcite Jezusa z vsem sr-
cem v goreči molitvi, darujte mu
svoje življenje in v okviru mož-
nosti opravljajte apostolska dela.

Naj vsi prosijo Gospoda žetve:
„Gospod, pridi na pomoč svoji

LAČNI IN SITI

Sredstva javnega obveščevanja nas vedno bolj pogosto seznanjajo s kruto realnostjo, da več kot polovica ljudi na svetu strada, nima dovolj hrane, mnogi niti najpotrebnejšega za goli življenjski obstanek.

Glad in pomanjkanje sta stara, kot je človeštvo. Že takoj po padcu prvega človeka nastopi dejansko tudi problem pomanjkanja in lakote. Vse odtlej je odvisno od človekove volje in vztrajnosti, ali bolje rečeno, od pripravljenosti trdo delati in premagovati naravne ovire, da bo dovolj pridelal za svojo prehrano. V začetku je bilo to zelo težko, kulturni in tehnični napredek sta olajšala človekovo delo, ukrotila naravne ovire v precejšnji meri, tako da vprašanje obdelovanja zemlje in prehrane ne more biti nepremagljivo.

Kljub stalnemu napredku človeštva je precejšnji del ljudi ved-

.....
Cerkvi!“ Potrebe so velike, mo-
žnosti za velikodušnost pa mno-
govrstne. Gospodovo vabilo in
njegova milost ne bosta nikdar
odpovedala. Bog daj, da tudi m-
ne bi nikdar odpovedali v svojem
stališču do Gospoda. V Gospodo-
vem imenu vas blagoslavljam.

no stradal. V preteklosti so se dostikrat to sramovali povedati ali priznati. Molče so prenašali in trpeli pomanjkanje. Niti posamezniki niti skupnosti ali nosilci oblasti niso hoteli priznati, vsaj javno ne, da ljudje nimajo dovolj za življenje. Šele v novejši dobi, ko so tudi revni dobili stik s kulturo in civilizacijo ter so njihove življenjske razmere predmet študija in raziskovanja tega ni mogoče več prikrivati. Tako je nekako od prve svetovne vojne naprej glad postal svetoven in javen problem. Stopil je pred vest človeštva, je njegova obtožba in sramota.

Vrste gladu

Kaj je pomanjkanje hrane, biti lačen, je več ali manj znano vsakemu človeku. Velika večina ljudi je skozi stoletja do današnjih dni bila prisiljena trpeti pomanjkanje za krajšo ali daljšo dobo. Nekateri so začasno živeli v takih okoliščinah, zopet drugi so bili k temu prisiljeni iz zdravstvenih razlogov. Vendar tukaj ne gre za te vrste gladu, ampak za stalno, kronično ali časovno daljše gladovanje množice ljudi.

Brazilski znanstvenik in zdravnik Josué de Castro razlikuje več vrst gladu, pravi, da je mnogo-

vrsten. (Glej Geografia della fame, italijanski prevod, Bari 1954). Kolektivni glad zajame množice ljudi, kot je to na primer v Aziji, predvsem v Indiji. Tukaj se gorje še poveča, če nastopijo povodnji ali suša, da ljudje ne pridelajo še tisto malo kot v normalnih razmerah. Področja kolektivnega gladu so bila tudi nacistična, fašistična in komunistična koncentracijska taborišča med drugo svetovno vojno in še po njej. Nekaj krutega in nečloveškega je gladovno obdobje v Sovjetski Rusiji, ko je v letih po prvi svetovni vojni od gladu umrlo približno 12 milijonov oseb. Značilno za to gladovno skupino je

kvantitativno pomanjkanje hrane.

Veliko bolj kot kolektivni glad ali kvantitativno pomanjkanje hrane je razširjen skriti glad ali kvalitativno pomanjkanje. V tem primeru imajo glede količine dovolj hrane, a je enolična in skromna, napolni samo želodec, a ni izdatna in nima dovolj hraniva. Ta vrsta gladu ali podhranjenost je najbolj razširjena, je pravzaprav najhujša bolezen našega časa, ker je zametek mnogih drugih bolezni. (Castro v zgoraj omenjeni knjigi). Taka podhranjenost ogroža približno 85 od stotkov prebivalstva zemeljske oble.

Lienz, 1945. Škof Rožman na poti skozi taborišče proti kapeli, kjer je maševal, pridigal, tolažil.

Podhranjenost moremo deliti še v več skupin z ozirom na nje vzrok. More biti zaradi pomanjkanja beljakovin, vitaminov, mineralnih snovi in podobno. Čim večja je kulturna, tehnična in verska zaostalost ljudstva, tembolj pridejo do izraza te vrste gladu. Je znak, da je potrebno ljudem najprej pomagati pri vzgoji in izobrazbi, da se potem lahko rešijo problemi njihove prehrane.

Glad, pa naj se pojavi v kakršnikoli obliki, ima poleg telesnih in zdravstvenih tudi duševne posledice. Je vzrok mnogo duševnih bolezni in duševne zaostalosti množice ljudi v sodobnem svetu.

Zakaj glad in pomanjkanje

Pomanjkanje hrane se na splošno pripisuje skoposti narave. Res je, da je narava skopa in se je treba truditi, da se pridelava dovolj za življenje. V preteklosti je bilo to večkrat zelo težko, tehnika in znanost sta tudi poljedelstvu omogočila olajšanje dela in velik dvig proizvodnje. Ponekod se je že dvignilo na včeraj še nepredvideno višino. Skoraj povsod se napreduje, predvsem v gospodarsko razvitih deželah. Boleča točka v tem pogledu pa je, da se z ozirom na obdelano površino gospodarsko razvite dežele, ki pridelajo večine hrane, v manjšini. Velika področja zemlje, ki so primerna za poljedelstvo, se

nahajajo ravno v gospodarsko nerazvitih in zaostalih deželah.

V velikih predelih sveta je poljedelstvo še na primitivni stopnji, ponekod je obdelovanje še enako ali podobno, kot je bilo pred dva tisoč leti. Pridelek je zelo skromen in minimalen, ne zadostuje za lastno prehrano. Vzrok te primitivnosti, kot že omenjeno, je njihova kulturna zaostalost, kateri se pridruži še vera (Indija) in poganstvo. Tu di vlade v teh deželah nimajo volje, večkrat tudi ne sposobnosti in sredstev, da bi ljudem pomagale in zgradile vso potrebno infrastrukturo, ki bi omogočila umno poljedelstvo. Nestalnost vlad v teh deželah, borba za oblast in revolucije ter prevrati stanje še zaostrijo.

Poseben problem so dežele pod komunističnimi režimi. Ker komunizem smatra svobodnega kmeta za svojega največjega sovražnika in mu zaradi tega omejuje njegovo aktivnost a istočasno nalaga izredna bremena, je tudi v teh deželah več ali manj kronično pomanjkanje hrane. Rusija ima obširne površine za obdelovanje, poslala je prvi satelit v vsemirje in tehnično napredovala, ne more pa rešiti poljedelškega vprašanja in se zateka za nakup prehrane v kapitalistične dežele, namesto da bi bila žitnica sveta in pomoč potrebnim deželam. Precej podobno je tudi v drugih deželah pod komunistič-

nimi režimi. Tudi Sloveniji ne bi bilo potrebno uvažati žit in hrane, če bi bila vsa razpoložljiva površina za obdelovanje res obdelana in če bi vlada podpirala kmetijstvo. Napačna gospodarska politika, vrednotenje poljedelskega dela, krivično določanje cen pridelkom zavirajo tudi v ljudeh voljo do dela in smotrnin prizadevanj.

Kot že rečeno, tehnika in znanost omogočata podvojiti ali celo potrojiti obstoječi poljedelski donos. Vendar je to vezano z večjimi stroški in tako se pritiska na mednarodnem trgu na zvišanje cen. Posebej še po mednarodnem zvišanju cen nafte so se izredno

zvišale tudi cene umetnim gnojilom. Posledica je, da poljedelci iz razvitih dežel zahtevajo višje cene za svoje pridelke in ponekod tudi že manj pridelujejo in se ostvarja dodatno pomanjkanje. Zaradi visokih cen revne dežele ne morejo kupiti niti dosedanjih količin hrane, ker jim njihov dohodek tega ne dopušča. Le-ta se ne zvišuje z enakim skokom kot cene hrani na mednarodnem tržišču. To je že prizadelo veliko večino človeštva. Poglejmo nekaj števil. Leta 1969 je 17,4 odstotkov prebivalcev Latinske Amerike imelo manj kot 75 dolarjev bruto dohodka na leto, v Aziji 57,2 odstotka in v Afriki 48,2 od-

Lienz, 1945. Predsednik slovenskega parlamenta France Kremžar pozdravlja v imenu taboriščnikov dragega gosta, ljubljenega nadpastirja.

stotka. (Montek Sing Ahluwalia, La desigualdad de ingresos: Algunos aspectos del problema, Finanzas y Desarrollo, str. 5, št. 3, sept. 1974). To je statistični pokazovalec revščine, ki nam pove, da revni ne morejo kupiti hrane, ki jo potrebujejo, zaradi majnih dohodkov.

Obstaja še v naših dneh najbolj priljubljeno in razširjeno opravičilo za pomanjkanje hrane: da je preveč ljudi na svetu. Zemlja je preobljudena in ne more prehraniti svojih prebivalcev, zato je potrebno nujno in takoj omejevati rojstva in zmanjšati število ljudi.

Molitveni namen za junij

Splošni: Da bi stoletniško obhajanje prikazovanj Presvetega Srca Jezusovega sveti Marjeti Mariji obilno pospeševalo cilje, ki jih je nameraval sam Gospod.

Misijonski: Da bi predstojniki in vzgojitelji v misijonih poučevali pripravnike na duhovništvo in na redovniško življenje v nauku, ki je docela skladen s cerkvenim učiteljstvom.

Poskusi rešitve vprašanja

Človeštvo se je vedno upiralo gladi, ga skušalo omiliti, če že ne odpraviti. Skozi stoletja so k tem prizadevanjem veliko prispevale razne organizacije in društva, cerkvene ustanove in misijonarji. Postopoma se je stanje zboljševalo in se je že skoraj kazal na obzorju čas, da že ni več daleč dan, ko kruh bo brat bratu delil.

Po letu 1950, le nekaj let po drugi svetovni vojni, se je ta človeška solidarnost začela še posebej kazati. Dogodki druge svetovne vojne so pretresli svet, ljudje so začeli misliti bolj človeško, zavedli so se vsesplošne človeške soodgovornosti in solidarnosti.

Dobra volja in hotenje sta trajala le nekaj let. Ljudje so začeli pozabljati na grozote vojne in tudi na solidarnost z bližnjim. Tako je že po letu 1960 vprašanje gladi ponovno stopilo kot pereče v ospredje.

Res je, da je začelo ponekod prebivalstvo zelo naraščati, predvsem v gospodarsko zaostalih deželah, a nihče ne more zanikati, da se je začel izredno šopiriti tudi človeški egoizem. Razcvetela se je tehnična civilizacija, ki naj bi nadomestila humanistično in krščansko. Namesto humanistov in kristjanov v družbi so prevzeli vodstvo tehniki in specialisti, o katerih je že svojčas zapisal Ortega y Gasset, da so zaradi svoje formacije postali „no-

vi barbari, sicer zelo učeni, a istočasno veliki nevedneži“ (El libro de las Misiones, 1940).

Problem skuša reševati tudi Organizacija Združenih Narodov po svoji pomožni organizaciji FAO (Food and Agricultural Organization). V novembru 1974 je ta pomožna organizacija sklicala v Rimu mednarodno konferenco. Udeležili so se je predstavniki bogatih in revnih narodov. Zasedanje je bilo napeto in zmedeno. Zastopniki so dolžnosti in obveznosti prenašali drug na drugega. V nekem trenutku je filipinski zunanji minister Romulo predlagal, da bi vse delegate konfinirali v plenarni dvorani ob dnevnem obroku hrane azijskega

kmeta, dokler se ne zedinijo (Stane Krašovec, Spoznanje in malo volje, Naši razgledi, št. 24, str. 632, Ljubljana 1974). Nihče ni hotel prevzeti svojih obveznosti, le s prstom je vsak zastopnik kazal na drugega. Ruski delegat je postavil trditev, da bi zemlja lahko preživela dvanajstkrat več ljudi, ko so mu pa rekli, da naj Rusija prispeva živila za sklad potrebnim, ni hotel dati nobene obljube (Krašovec istotam).

Izgleda, da je vprašanje gladu in njegova rešitev vsaj začasno zašla v slepo ulico. Ker tudi konferenca o vprašanju prebivalstva, ki je bila avgusta 1974 v Bukarešti, ni prinesla pričakovanega uspeha, so se oglasili pesi-

Lienz, 1945. škof Gregorij Rožman med sv. mašo. Kaj je pomenil beguncem v tistih žalostnih dneh škofov obisk!

místi in predlagajo, da bi naj narodi sprejeli obvezo, da bi se prebivalstvo sveta v prihodnjih 30 letih znižalo za polovico. (Stephen Spender, *Los múltiples pecados de la naturaleza humana*, La Nación, Bs. Aires, 9. 2. 1975, 3ra. secc., str. 4). Nihče ne pove, kako bi se dalo to izvesti. Morda si na tihem izmišljajo rešitev, ki jo predstavlja ta primer. Znanec Argentinec mi je pripovedoval, da sta s sinom študentom ene izmed katoliških univerz v Buenos Airesu razpravljala o sodobnih človeških problemih. Sin mu postavi trditev, da se vprašanja daje urediti, če vsakega človeka, ko

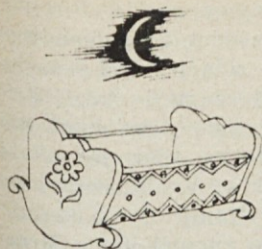
doseže 50 let, brez izjeme pokličejo. Tako stari ne bodo delali več težav mladim, mladi bodo živeli po svoje in bo tudi manj ljudi na svetu. Seveda ni pomislil, da jih tudi njegov oče ima že precej čez petdeset.

Problemi bi se naj reševali na nečloveški, barbarski način. Glad je eden izmed težkih problemov sodobne družbe, vendar ne toliko socialni kot moralni. Zato je moralno ogledalo sveta v krizi. Rešitev je, da vsi brez izjeme prosimo za vsakdanji kruh za vse ljudi na svetu in ga tudi bratsko delimo.

Avgust Horvat

Lienz, 1945. Množica posluša škofovo besedo. Begunci se boje za svojega škofa, ker vedo, da je on sam v nevarnosti, da ga Angleži izroče titovcem. Moreča skrb je ležala tedaj nad taboriščem, v ljudeh.

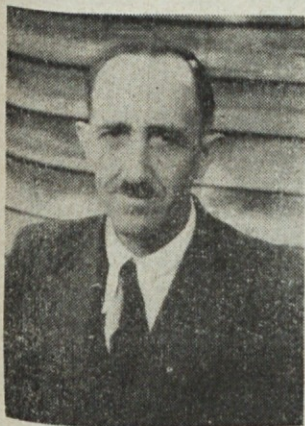

v družini

GORNIKOV OČE V ZDOMSTVU

Ali še veste, kje je Liberga? Čudovito lep kraj je to: na strmem griču cerkva s pokopališčem, spodaj Kostrevnica, vse obkroženo z dolenskimi hribi in griči. Bila sem tam v poznem septembru — rahla jesenska megla je pokrivala okoliške vrhove. Zazdalo se mi je, kakor da bi na Libergi zastal tek življenja — od onih sivih dni pred leti pa do danes.

Na ta mirni košček naše domovine sem se spomnila, ko smo

zadnjič položili v miramarsko zemljo gospo Marijo Japljevo. V Miramaru sega pokopališče globoko v borov gozd, par sto metrov proč kipijo valovi vedno nemirnega oceana. Ta, od vsega modernega trušča izločeni kraj, me zaradi svojega miru in tihote spominja na najlepše zadnje bivališče v naši Sloveniji — na Libergo.

Na miramarskem pokopališču sem videla Gornikovega očeta. Oprt na palico je zamišljeno stal ob grobu in ko je pokojna gospa Marija dobila odejo argentinske zemlje, se je obrnil in počasi odšel do prostora, kjer počiva njegova žena, gospa Nežka. Pred par leti je odšla in od takrat se oče ne počutijo nič dobro, kljub toplini, katero mu nudi njegovih osem vnukov in vnukinj. Doma so iz vasi Jelovec pri Sodražici. Ko se je poročil, je kupil hišo v Žimaričah. Prva zdomska leta je preživel v Avstriji, v taborišču Spittallu. Leta 1949 se je preselil v Argentino.

Ko nas je zadnjič obiskal, sem

ga vprašala, kako se je znašel v tej deželi, ki je tako različna od naše slovenske domovine. Pričel mi je pripovedovati:

„Ker me vprašujete, kako sem se znašel v Argentini, vam povem sledeče: ko smo prišli sem, je bilo za mene najteže najti stanovanje. Cele dneve sem iskal, končno sem nekaj našel v Delti. Kar nam naj bi služilo kot stanovanje, je bila čisto navadna mesnica. Stene so bile obdane s ploščicami in vsepovsod se je čutila vlaga. Tudi do mojega delavnega kraja je bilo daleč — dnevno sem porabil štiri ure za vožnjo. Vsak dan sem se bolj izmučen vračal domov. Težko je bilo, ker nisem

znal tukajšnjega jezika. K sreči sem kmalu zvedel, da potrebujejo v Miramaru zidarjev. Šel sem pogledat. Kraj se mi je takoj prikupil. Tudi delo sem dobil pri nekem podjetju, kjer je delalo že več rojakov. Vrnil sem se po družino. Življenje je postajalo lepše. Kmalu po prihodu v Miramar sem kupil zemljo in smo si postavili lasten dom, kjer še sedaj živim, skupaj z družino sina Franceta. Dosti je bilo treba garati in štediti, da smo prišli do nekaj svojega.

Sedaj bo že sedem let, kar me je zadela nesreča pri delu. Pri zidanju sem padel z visokega odra in se težko ponesrečil. Za delo

Lienz, 1945. Škofova maša in s tem obisk taborišča je pri kraju. Zdaj se bo poslovil od svojih dragih. On in verniki obžalujejo, da je bil obisk tako kratek.

nisem več sposoben. Pazim svoje vnuke in hodim v gozd nabirat gobe.

Življenje me je težko preizkuševalo, nikoli pa nisem omagal.

Na Slovenijo me vežejo mladostni spomini in pa sorodniki, ki še tam živijo. Imam veliko željo, da bi moji otroci in vnuki bili vedno pošteni in zavedni Slovenci in da se ne bi nikoli sramovali,

da je bil njihov oče, oziroma stari oče rojen Slovenec.“

— — — —

Oče imajo veliko lepih spominov na svojo mladost, radi govorijo o domu, a tudi o Argentini imajo lepe besede, pa tudi upanje, da bo ta dežela dobra domovina njegovim vnucom.

Pavlina Dobovškova

IZ TEHARSKE KRONIKE

Zvezdnata je bila noč in v jutranji mrak je polzela megla iz doline pod razvalinami celjskega gradu kakor bela žena iz pravljice ter se ustavila nad teharsko kravavo areno.

Na pol gola telesa prodanih vojakov so se stiskala na rosnem gramozu. Tu in tam se je kdo stresel v težkih sanjah. Trdi stražarjevi koraki ob žico so neenotno hreščali kakor stara ura v zvoniku. Obstal je za korak, ob premiku ali vzdihu pa spet potopil glavo v ovratnik in nadaljeval.

Nad Pohorjem se je začel risati dan in nekje na vrhu v smrekah se je zbudila kukavica.

Jernej se je ledeno mrzel stiskal k sotrpinu. Da bi imel vsaj bluzo ali pa čevlje, topleje bi bilo. Bosih nog že ni čutil več. Ležal je prav pod oknom barake, v kateri so bili žena in otroka — petletna Milenka in komaj pol leta stari Branko.

Jernej ni spal. Zrl je v temno okno barake. Tam zadaj so, revčki. Uboga Alenka in moja dva mala. Niti ne sanjata, kaj se pravzaprav z nami godi — v rokah komunistov —!“ Stresel se je, da je ostro kamenje še bolj zarezalo.

„O Bog, Tebi je mogoče, vsaj zaradi otrok nam prizanesi.“ Jernejeva vera je bila močna.

„Očka, kajne, ko bomo spet doma, bo lepo in ti boš spet kruhka prinesel,“ mu je včeraj zaklicala Milenka skozi okno. In mamica mu je mahala z Brankovo ročko. Zdelo se mu je, da ga mali ni spoznal — takega, umazanega, pretepenega in bosega.

„Ko bomo spet doma... in ti boš spet kruhka prinesel...“ Jernej je zlogoval kot otrok in pregoltnil bolečino. Rad bi še enkrat ujel glas otrokove tolažbe.

Da bi se izpolnila ta tvoja želja, ti moj dobri otrok, toda kako se more to zgoditi?

„Pa vendar.“ Jerneju upanje kar ne more ugasniti, „saj smo bili le vojaki. Vojne je konec. Njim je bila sreča nasuta s prgiščem zaveznikov, mi pa smo ostali sami — še več: prodani sovražniku. Danes so zmagovalci in mi njih sužnji. Več bi jim koristili z delom, kot če bi nas — brezplačno delovno silo — pobili. Med revolucijo pač — so pobijali — no, ja — niso imeli taborišč ne zaporov — toda sedaj? Prisilno delo nekaj mesecev, morda leto, potem — potem bi bil spet doma.“ Jerneju so se usta kar sama razlezla v upanju.

„O Bog, zaradi otrok, zaradi pravice, ti veš, da je bilo pošteno, Ti sam si nas vodil, poglej našo stisko, ohrani nas in vrni nam zopet naš dom in svobodo!“ Jernejeva molitev še nikoli ni bila tako zaupna; hotel jo je pribiti s kamnom, ki ga je stiskal v pesteh, rožni venec mu je partizan strgal z vratu.

Sonce je že mežikalo izza vrhov, ko je zabrnelo pod gričem. Po glavni cesti ob bodeči žici je zavil dolg ambulantni voz in se ustavil ob vhodu civilne barake.

„Zdravniška pomoč!“ Na videz speči vojaki so dvigali glave. Sončni žarek, ki se je trgal skozi krone dreves, jim je zagorel v očeh. Tudi v baraki so se prebudili.

Iz avta je izstopila bolniška sestra in nekaj oboroženih vojakov. Vstopili so v barako.

Na kamenju ležeči fantje so pričakovali nekaj čudežnega kruha in zdravil, ali vsaj prijazne besede nekoga, ki jih obiše in ni oborožen — ki jih ne zmerja in psuje — bolniške sestre.

Na vratih barake se je ustavil oficir in zavpil po hodniku:

„Tovarišice, oddajte vse otroke do desetega leta starosti!“

Morda je bilo prostora le za vdih, da bi požrl grozo, ki se je zadavila v grlu, potem se je utrgal plaz krikov, prošenj in joka.

„Ne, ne, nikar. O Bog, moj otrok, moj ubogi otrok, ... nikar!“

Fantje na kamenju so se usedali; z zadržanim dihom so strmeli v divje početje.

„Očka, očka, pomagaj!“ mala Alenka se je vrgla v okno, pa jo je vojak pahnil nazaj. Jernej je skočil, kot da bi ga ustrelil, in se pognal v mrežo, ki je delila dvorišče od barake. Ukrivljeni prsti so brezupno nategnili visoko pregrado:

„Alenka!“ je zahropel in obvisel na žici.

„Lezi!“ Stražar je naperil brzostrelko. Jernejevi prsti so popustili in zrušil se je kot prestreljen.

V baraki pa so se trgali kriki in prošnje. Matere so privijale nase otroke, da bi se stopili v eno. Vojaki pa so trgali objemajoče se roké, kričali in udarjali v gmozte stopljenih teles.

Fantje so okameneli. Če bi se

odprl pekel, bi ne videli tolike groze. Iz štirih kotov dvorišča pa so vanje režale cevi brzostrelk.—

Materina naročja so ostala prazna. Stezajoče roke so prosile, da bi se kamenje omehčalo.

„Mamica, mamica, očka!“

Kriki in ihtenje otrok se je oddaljevalo. Celo trdi stražarji so širokih sočutnih oči zrli za ambulanco ukradenih otrok.

Prazna okna barake so bila mrtve oči mater, ki so sodile strašno krivico.

Taborišče je bilo potopljeno v svinčen molk, le ihtenje okradenih mater je boleče rezalo.

„Ti, si pozabil, da si v naših rokah, pridi bliže,“ je komisar polkical Jerneja k vhodu.

Jernej se je ozrl.

„Da, ti, kaj zijaš, pes, pridi sem, se boš naučil reda.“ Jernej je vstal in se opotekel do komisarja. S konjskim bičem ga je pognal pred seboj in odvedel v klet-bunker, kjer so na mesarskih kavljih privezani za roke in noge viseli domobranski oficirji.

Ko se je naslednji petek sonce že nagnilo nad vrhove smrek, so na zgornje dvorišče privedli zvezane iz kleti. V dveh vrstah so jih razporedili nasproti fantom spodaj.

Prednje je stopil sodnik in prebral obtožbo:

„Zaradi izdajstva ste obsojeni na smrt s strelom.“

Raztepene, obvezane glave ob-

sojenih so se zganile v pozdrav fantom in dragim tam za umazanimi okni barake.

Jernej je stegnil vrat, kot da hoče s pogledom za steklo.

„Zbogom, Alenka, zbogom otroka moja!“

Pa jih ni bilo več na oknu, ni bilo več tam modrih oči in drobnih ročic, da bi mu pomahale še zadnjikrat. Tudi Alenke ni uzrl.

„Mirno! Na levo — naprej!“ je poveljeval partizan. Že v koraku se je Jernej še enkrat ozrl nazaj. „Zbogom, Alenka!“ je šepetal. „Zbogom!“

Ni vedel, da je stražar že pred dobro uro odgnal Alenko v komisarjevo sobo.

Ivan Korošec

Umrli smo

Umrli smo, vi ste jokali, Čemu le? Saj nam je lepo, Iz nas ciklamni so pognali, ki jih rdeči v večer nebo.

Splahnele gube so in žulji, ne utesnjuje nas več čas. In včasih prilete metulji s pozdravi toplimi od vas.

Res, Bog je mir. Tu je lepo, prosojno vse kot med kristali A ko bi mogli, bi jokali, jokali, ker je vam hudo.

Janko

ZA MLADINO

RAZMIŠLJANJE ZA JUNIJSKE DNI

Junij posvečamo našim padlim junakom. Njim, katerih mnogi so v cvetu mladosti darovali svoje življenje za Boga in domovino.

V teh dneh bo znova zablestela pred nami veličina njihovega idealizma in žrtve.

A zavedamo se, da so besede — pa naj bodo še tako lepo izrečene v njihov spomin — vse premalo. Oni ne potrebujejo našega proslavljanja in slavnostnih govorov. Mi jim ne moremo dati slave ne časti, — to vse oni že imajo.

Tudi ni dovolj, če gledamo v njih samo predmet spoštljivega spomina, ob katerem se enkrat na leto ustavimo. Postati nam morajo vse kaj več!

Kakor luč razsvetli temo, tako mora njihov zgled razjasniti zmedo našega časa.

Ne samo mi — ves svet končno spoznava in priznava, da so edino oni imeli prav, ko so se uprli zmotam komunizma, pa naj si je nadél še tako privlačno krinko.

Ali ni čudno, da so naši preprosti kmečki možje in fantje s svojo histrovidnostjo osramotili slavne diplomate in voditelje takratnih svetovnih velesil? Kdo jim je odprl oči, da so takoj jasno presodili, kaj je resnica in kaj laž? Od kod so črpali moč, da so se brez oklevanja odločili za edino pravo pot in šli po njej junaško do konca, čeprav jih je peljala v smrt? Saj bi bilo zanje mnogo lažje tuliti z volkovi; pustiti, naj jih nese tok dogodkov, kamor hoče.

A čutili so se odgovorne pred tisočletno zgodovino; pred vsemi, ki so se že pred njimi borili in trpeli za naš narod. Čutili so se odgovorne tudi pred bodočimi rodovi.

Pa jih ni vodil samo čut odgovornosti. Močnejša od njega je bila

ljubezen: ljubezen do svobode in resnice, ljubezen do Boga in do rodne grude.

Kaj ni današnji čas na moč podoben tistemu, v katerem so živeli, se borili in umirali slovenski junaki? Mar ne živimo tudi mi na prelomnici časov? Ali nismo prišli tudi mi do razpotja in ne vemo, kam naj se obrnemo?

Kdo vé, če se ne bo že jutri prav v tej deželi razbesnel vihar, ki divja preko vsega sveta. Nas bo našel pripravljene? V kateri fronti se bomo borili?

Se zavedamo odgovornosti do slovenskega naroda, čigar potomci smo? Čutimo odgovornost do Argentine — naše domovine?

Vzemimo si za zgled naše mučence! Še več! Oni so sicer umrli, a v nas in po nas morajo še naprej živeti. Njihovi ideali morajo postati naši ideali, njihova pot — naša pot, in njihova ljubezen — naša ljubezen!

Prosimo jih, naj nam izprosijo pri Bogu razsvetljenja, da bomo znali ločiti resnico od laži, svobodo od suženjstva, ljubezen od sovrašтва. Naj nam izprosijo moči in poguma, da bomo neustrašeni pričevalci Kristusove resnice. Zvesti tudi takrat, ko bomo morda morali zaradi svojega pričevanja doprinesiti najtežje žrtve.

Martina Koprivnikar

Sinovem in hčeram

slovenskih političnih izseljencev

To razmišljanje izpod peresa Zorka Simčiča je bilo napisano ob 20-letnici naših mladinskih organizacij. Uredništvo meni, da je — širši javnosti neznano — aktualno za bralce DŽ, tako za mlade kakor za njihove starše.

Ob važnih vprašanjih, ki se pojavljajo, kadar se generacije znaidejo na križiščih življenja, smo se nekoč tudi mi ustavljali. Ne morem reči, da smo mi mladi takrat starejšim vedno slepo verjeli. Vsekakor pa smo si njih besede dovolj globoko zapisali v sr-

ce, da smo jim kasneje mogli — pritrčiti. Zato tudi, ne dvomim, danes kljub težavam lažje hodimo skozi življenje, kakor pa bi sicer.

Želel bi, da bi isto misel nekoč vi mogli napisati o nas.

Kdor hoče res živeti, se mora

razvijati. A kdor hoče rasti, se mora učiti. Od starejših živih in mrtvih. Od življenja, ki je (in bo — pa naj bo to novovalni mladini pa tudi kdaj starini vseč ali ne...) pač vedno starejše od teh, ki ga živijo in se temu pojavu ne bo dalo odpomoči niti takrat, ko bo tisoči Apolon plaval proti Lunini...

Ko pride čas, boste vedeli, ali smo vam ponujali kruh ali kamen.

Koliko problemov je v vas! Takih, kakršne imajo v vseh časih vsi mladi ljudje, pa tudi še prav posebno vaših, drugim neznanih: težave med vami samimi, med vami in starši, med vami in okoljem, ki je drugačno od domačega.

Mnogo teh problemov je pripisati dejstvu, sami čutite, da ste emigranti oziroma otroci izseljencev, izgnancev. Vidimo, da se teh problemov zavedate, a po tem, kako jih obravnavate, spoznavamo, kako ste drugačni od nas. To ni napačno. Celo prav in zdravo je! Realnost v kateri živite, je pač drugačna od nekdanje naše. Toda nekateri med vami niso samo vedno bolj različni od nas, lotevajo se jih želje, da bi bili enaki mladini, ki je tu doma. Ali je tudi to zdravo? Predvsem pa: ali je res, kakor je kdaj slišati, da bi to bilo v dobro narodu, iz katerega izhajate, in pa državi, ki vam je nova domovina?

„Zakaj sem drugačen od tega italijanskega sošolca, ko pa je tu-

di on sin emigrantov?“ — „Zakaj sta očka in mamica te moje prijateljice tako drugačna od mojih staršev, ko sta vendar tudi onadva emigranta?“ — A vprašanja gredo še dalje: „Zakaj sem tako poln sil, pa vendar nagnjen k pasivnosti?“ „Od kod v meni občutek negotovosti? Kakor da visim kje v zraku...“

Kam po odgovor?

Ta polja, čeprav se po njih dostikrat skupaj sprehajamo, so — meglena. Zaradi nezmožnosti mladih, da bi razumeli? Ali zaradi nezmožnosti starejših, da bi jasno spregovorili? Vsekakor ta nejasnost rodi bolečine. V vas in v nas. Iz nje prihajajo glavoboli v tebi, meni, družini, da — tudi v organizacijah.

Treba si je brez deklamatorstva, preprosto, a z dobrim srcem zastaviti vprašanje:

„Zakaj pravzaprav živim tu in ne v Sloveniji?“

Zastaviti si vprašanje, razmišljati in nanj pošteno odgovoriti.

— — —

Ignazio Silone, eden najboljših svetlih likov današnje Evrope, je napisal dramo o Pier Celestinu, preprostem menihu, ki je kot Celestin V. bil izvoljen za papeža, a ki je že po nekaj mesecih moral pobegniti. Ko se bivši papež, ki se je zaman boril za bolj duhovno podobo Cerkve, pripravlja za odhod, pravi enemu svojih učencev: „Da, res je, nikdar

nisem hotel oditi, in imaš prav, da me na to spomniš Izgnanstvo je žalostno, sem si pravil; je kot da bi priznal svoj poraz, prepusti! da bi priznal svoj poraz, prepusti! da bi priznal svoj poraz, prepusti! polje nasprotniku. Toda — kaj naj še tu počenjam?... Otroci moji, glejte to zemljo, te kamne, morje, nebo — napolnite si dušo s temi podobami, da se jih boste nekoč od daleč lahko spominjali. Treba je ljubiti svojo zemljo, toda če je komu, zato ker hoče ohraniti svoje dostojanstvo, na njej nemogoče živeti, potem je bolje, da odide. Ni zaničevati tega našega opravičila, kajti ni ga navdihnili lenoba, ampak zavest poslanstva, ki nam preostane.“

Zavest poslanstva.

Tu je beseda-mejnik, ob katerem se ločijo ljudje. Mnogo je vrst izseljenstva, a k tej vrsti spadate vi. Ne rečem, da ste ne boljši ne slabši od mladine iz drugačnih vrst izseljenstva — toda ste različni. Po rojstvu svojega izseljenstva ste različni. Pa če to vi in mi hočemo ali ne.

Vprašanje je preprosto, a samo od pravilnega odgovora nanj je odvisno, ali boste razumeli ali ne marsikako uganko o samem sebi v preteklosti, ali boste mogli mirneje živeti sedanost, ali boste trezno kovali načrte za bodočnost.

Ali je tvoj oče v Sloveniji trpel lakoto in se je zato odpravil v svet? Ali pa si je morda tvoja mama tam pred mnogimi leti doma nenadoma zaželela avtomobila

in si dejala: Pojdimo! V svetu si bom lažje nakovala zlatnikov! Ali pa se je morda očetu pripetila nesreča — vinjen je nekoga sunil z nožem v rebra — in je pobegnil preko meje, da ga ne postavijo za rešetke? Ali pa sta se morda oče in mati pričela zanimati za žuželke, ki jih doma ni, pa sta odšla v svet, da izpopolnita svoje znanje?

Ne! Vi veste, da ne prvo, ne drugo, ne tretje, ne četrto!

Primer vaših očetov je primer Celestina. Borili so se za neke ideale, in če so se hoteli boriti zanje še naprej, so morali v pregnanstvo. Bili so premagani, a njih poslanstvo je, da tu v svetu pričajo resnico in da se naprej borijo za svobodo. Pa da se naučijo, česar doma niso vedeli. Te dolžnosti imajo zaradi tistih, ki so ostali na domači zemlji, še bolj pa zaradi svojih nekdanjih tovarišev, ki so morali pod zemljo... Pa tudi zaradi sveta samega, kajti vsi smo del istega človeštva.

Vsak zdrav otrok pa ima očeta rad. Ljubi to, kar ljubi oče, in boli ga to, kar boli očeta. Zato je **naravno**, da nadaljuje očetovo misel. In ni naravno, če se tej funkciji odreče. V tem primeru se v njem nujno nekaj bistvenega okrne.

Od tega, kakšen odgovor boste dali na gornje vprašanje, je odvisna harmonija v vas, med vami in vašimi, med vami in življenjem. Ob odgovorih na to vprašanje se kujejo in razbijajo prijateljstva,

od njih je odvisna izbira poti v bodočnost, od njih smer, v kateri bomo iskali smisel svojega življenja.

Ne pustimo se begati! Vprašanje ni: ali Slovenija ali Argentina, ampak: ali ljubim svobodo Slovenije in Argentine in celega sveta — ali ne? Ko pravi Echeverría, da gorje njim, ki se obotavljajo, kadar se prične v drobovju domovine rediti tiranija, je tudi njemu jasno, da nihče ne more biti borec za svobodo ene domovine, če mu ni mar, kaj se medtem godi drugje. Ljudem, ki so sužnji ali pa podložniki absolutni vladi, sploh odreka možnost, da bi imeli kako domovino.

Pravijo, da si mnogi med vani niso na jasnem glede teh problemov. Vendar: ali res smemo mi starejši z nestrpnostjo zahtevati od vas jasnosti, predvsem pa doslednosti, ko jo dostikrat prav mi tako malo kažemo? Recimo: kdo ne bi razumel, čemu današnji oblastniki Ljubljane s tako nasladdo zvonijo, kako je politične emigracije v svetu konec in kako se je spremenila v ekonomsko. Toda kako razumeti, da nekateri med **nami** poudarjajo, kako ni važno razločevati med različnimi vrstami emigracij?

Od vzroka rojstva neke emigracije je odvisno njeno poslanstvo in vsaki vrsti emigracije odgovarja njena posebna vsebina. Ponujati pripadnikom ene vrste emigracije rešitve, ki niso njej lastne,

pomeni ubijati v ljudeh življenjsko silo, zavajati jih s poti, na kateri bi se mogli razviti.

Teh besed, vi veste, ne narekuje nobeno sovraštvo do današnjih oblastnikov doma, pač pa pravilna ljubezen do nas samih.

Nekateri med nami se sprašujejo, če smo res **politična** emigracija. „Ko nam pa država, v kateri živimo, ni uradno dala političnega azila...“

V Sloveniji so v njeni preteklosti dostikrat našli zatočišče tuji politični emigranti. In če bi se jutri, ko bo Slovenija spet svobodna, boreci za svobodo — recimo — iz Južne ali Severne Amerike po svoji borbi morali umakniti k nam, ali bi jih mi imeli za politične emigrante z vsemi svobosčinami, ki k temu spadajo, ali ne? Tudi ko jim „oficielno“ ne bi dali azila?

Zakaj in s kakšno pravico torej imamo mi danes Argentinece za politično manj zrele od nas ali pa za ljudi z manjšo srčno kulturo, kakor pa jo imamo mi?

Mi pa smo celo več kot le navadna politična emigracija. Ni bila samo drugačna politika, za kar so se vaši očetje borili, in kdor misli, da smo samo zaradi zgrešenosti političnih kombinacij tam, kjer smo, bo težko iskal pota iz zmed sedanjosti.

Lahko ste torej ponosni na svoje starše. Celotako, kadar je čas pri kom izmed njih zakril smisel poti v svet. V takem pri-

meru — bodi jim vest! Lastnost mladine vseh časov je, da je dosledna in **da hoče imeti natočeno čisto vino**. Ni to nobeno hujskanje proti staršem. Gre samo za to, da sicer z ljubeznijo, a odločno razčistimo: kaj ob raznih slavnostih deklamiramo in kaj je res v nas.

Vaše poslanstvo v svetu pa je seveda povezano s trpljenjem. S trpljenjem, ki se ga ni mogoče otresti. Vsaj brez kazni ne. Nihče še ni nekaznovan odvrigel bremena, ki mu ga je usoda naprtila. Bremena, ki vas teži, si namreč niste naložili vi sami, niti vam ga niso iz muhavosti naložili vaši

starši. Ti trpijo kakor vi. In bolj. Dovolj ste danes zreli, da to razumete.

Kdor ne vidi na naši usodi božjega prsta, se bo v iskanju poti še dolgo izgubljal po labirintih

Trpljenje — „nemoderna“ beseda, kaj? In vendar, kako vedno sodobna! Gre za to: vzeti svojo usodo na ramena, ne pa skušati pobegniti pred njo. Mnogi so se umaknili iz naše skupnosti. Sto razlogov, sto izgovorov so imeli za ta korak. Spomnite se jih, saj so mnogi vaših let in jih dobro poznate, pa pomislite: Ali je med njimi en sam pogumnež, resnični

General Leon Rupnik, vrhovni peveljnik domobrancev, v Vetrinju.

„dedec“? Eno samo dekle, na katero bi se mogli zanesti, ali ob kateri bi želeli prebiti svoje življenje?

Zaradi ljubezni do svobode so se vaši starši umaknili v svet, in da svoboda povsod zmaga, se morate boriti tudi vi. Ne zato, ker bi to želeli vaši starši ali učitelji, ampak ker je tako v naravnem redu. Vendar ko se borimo, da bi zmagovalo dobro v deželi, v kateri živimo, v svetu, nikar ne mislimo, da bo to naše delo rodilo uspehe, če se ne borimo, da isto dobro zaduha najprej pod streho naših prednikov. Nihče ni svoboden, dokler še kje na svetu živi kdo kot suženj, je bilo zapisano mnogokrat in na različne načine. Zato vedimo, da nobena emigracija ni bolj in pa boljše izkazala svoje hvaležnosti do nove domovine, nikdar nobena bila nikomur v večjo korist, kakor taka, ki ni zatajila idealov svojih očetov.

Življenje v svetu ni lahko. Tudi najkrepkejšega med nami mami tuja pokrajina, lepota nekoč neznanе melodije. To je normalno. Ne bi bilo prav, da bi nam srce bilo iz kamna. V nas je razdvojenost. In ta utruja. Vendar utruja samo tako dolgo, dokler človek ne spozna, da so lahko tudi oddaljene točke v nekem loku — vrednote.

Tako življenje, kot je vaše, je samo za močne ljudi. Za ljudi, ki se znajo žrtvovati, ki znajo potrpeti, ki znajo zoreti v tihem delu,

čakati. In se pri tem zavedati, kakor pravi Celestin v drami, „da nas v pregnanstvu čaka predvsem naloga, kakršno ima gospodinja, ki zvečer s pepelom pokrije žerjavico na ognjišču, zato da je naslednje jutro lažje znova prižgati ogenj.“

Tiho, dostikrat nevidno — veličastno delo.

A ni vse samo trpljenje! Koliko lepote je okoli nas, koliko veselja v nas, koliko užitkov, ki nam jih prinaša ravno trdo delo, borba. Morda res uživa tudi ta, ki vse življenje preživi na varnem, za zapečkom — a za mladino tako življenje ni. Ne more biti!

Koliko lepih trenutkov doživljate prav zato, ker ste različni od drugih! Kako vas danes mnogi spoštljivo gledajo, ker ste včeraj v težavah, ki so njim neznanе, dozorevali! Kdo od vas se ni ujel sredi razgovorov, da mu je prav zaradi drugačnega okolja, v katerem živi, marsikaj bilo bolj jasno in prej jasno, kakor pa je to bilo drugim?

Romunski pisatelj Horia, po drugi svetovni vojni izgnanec v Buenos Airesu, je pred leti v Parizu objavil izmišljeni življenjepis rimskega pesnika Ovida, pregnanca v Pontu. Avtor razmišlja o življenju v izseljenstvu, a vsaj toliko kakor knjiga sama so vredne premisleka besede misleca Daniela Ropsa, ki je romanu napisal uvodne misli. Med drugim

tudi te: „Izbral sem si izgnanstvo, zato da lahko povem resnico, je zagotovil Nietzsche. — Mar ni prav izgnanec, človek, ki je izgubil vse, izbran, da sodi svet ustaljenih ljudi, da razkriva hinavščino sveta in krivice? Saj nas ni šele včeraj Evangelij podučil: ‚Popotnik na zemlji‘ ima večjo možnost, da najde Boga, kakor udobnež in zadovoljnež.. “

Da. Bog nas je udaril. Strašno udaril. Dal nam pa je tudi veliko milost.

Zakaj te misli?

Zato, da se vprašate, kaj ste, in zato, da vam marsikaj iz preteklosti, kar se vam je zdelo čudno in celo nesmiselno, postane smiselno. Pa zato, da se zaveste, da je vsakdo izmed vas v svetu s po-

sebno nalogo, da je važen. In pa da prav ta njegova važnost spet zahteva od njega trdnega dela, resnega študija, žrtev.

— — — — —
Bog živi vas in vaše organizacije! Vsi, ki smo vam blizu, vam danes želimo, da bi vaše delo v prihodnjih letih in desetletjih še bolj cvetelo. Ne morda toliko se širilo kakor — poglobljalo.

Nekoč, ko nas ne bo več, boste še vedno z veseljem zrlji na sadove svojega dela. Ti so dozoreli, ker ste v preteklosti znali z odprtimi srci in odprtim umom prisluhniti življenju, pa čeprav vam to ni bilo z rožami posuto.

Če kdaj, potem danes velja: „Korajža!“

Zorko Simčič

Procesija z oljčnimi vejami in butaricami na cvetno nedeljo v Slomškovem domu (foto Marjan Šušteršič).

Hudičev advokat

Morris West — Jože Škerbec

XIV. poglavje

Za Blaisa Mereditha, legalista, — ki se niti v tem času najpretrlesljivejših doživetij ni mogel znebiti umske drže celotnega življenja — so pomenili spisi Giacomina Neroneja v mnogih pogledih razočaranje. Ničesar niso dodajali opisu njegove preteklosti in komaj kaj več kot kakšno opom-

bo k poznanim podrobnostim o njegovem življenju, delovanju in smrti v Gemellu Minore.

Tisto, ki je Aldo Meyer našel v njih — žalost zbujujoče spomine, vpogled v dušo človeka, ki ga je bil poznal in ga sovražil pa nazadnje vzljubil — se je hudičevemu advokatu predstavilo pod drugim vidikom. Blaise Meredith je prebral spise na stotine svetnikov in vse njihove tesnobe, vsa njihova razodetja, vsa njihova silovita razkritja so imela zanj domačnost dolgotrajnega in globokega poznanja.

Bila so v skladu z isto vero, z istim osnovnim vzorcem mrtvičenja in pobožnosti, z istim napredovanjem iz spokornosti v razsvetljenost in iz razsvetljenosti v neposredno zvezo z Vsemogočnim v molitvenem življenju. To skladnost je iskal, kot jo bo iskal vsakteri od izpraševalcev in prisodnikov v vseh postopkih, ki bodo sledili prvi predstavitvi dokumentov pri škofijskem sodišču.

Osebnost nekega človeka je važna za življenjepisca, dramaturga, pridigarja. Njegovi izbruhi, njegove posebnosti in njegov osebni značaj so vezi, ki ga vežejo z navadnimi ljudmi in omogočajo, da jim postane zavetnik in vzor. Toda za Cerkev samo, za teologe in inkvizitorje, ki jo predstavljajo, je važnost v krščanskih lastnostih človeka, v skladnosti s pralikom, ki je Kristus.

V počasnih nočnih urah je

Blaise Meredith hladno in razčlenjujoče preiskoval spise, vendar se ni mogel izogniti osebnemu vtisu in živemu človeku, ki se je porajal iz porumenelih strani in iz drzne moške pisave.

V spisih ni bilo smotrne povezave: bili so zapiski človeka, ki sta ga mikali kontemplacija in dejavnost, ki je še čutil potrebo, da bi pojasnil svoje misli in trditve, ki si jih je dajal same-mu sebi. Meredith si ga je predstavljal sedečega v mali kamniti koči, pozno ponoči, v mrazu in gladu, in piscočega eno ali dve strani pred začetkom molitvenega bedenja, ki mu je vsak dan v večji meri nadomeščalo spanje. Kljub svojemu sporadičnemu značaju pa so spisi le imeli svojski ritem in enotnost. Rastli so skupaj s človekom. Končali so se, kot je končal človek, z dostojanstvom, z mirom in nekim čudnim zadovoljstvom.

— — —

„...Pišem iz potrebe, skupne vsem ljudem, da govorim o sebi, čeprav le z nepopisanim papirjem, kajti poznanje mene samega je teža, ki je ne smem nalagati vse na ženo, ki jo ljubim. Ona je preprosta in velikodušna. Prenašala bi jo vso in pripravljena bi bila še na več, vendar rezerviranost je prav tolikšen del ljubezni kot zaupnost. Človek mora plačati svoje lastne grehe in se ne sme zatekati k odpuščanju druge osebe...

...Biti rojen v Cerkvi — govorim lahko le o svoji, ker drugih ne poznam — je istočasno breme in tolažba. Najprej se občuti te-žo. Težo ukazov in prepovedi. Tolažba pride pozneje, ko se začenejajo vprašanja in prejmeš ključ za vsak življenjski problem. Ko enkrat napraviš prvo zavestno dejanje vere in sprejmeš prvo premiso, vso logiko čisto lahko spraviš v njene predalnike. Grešiš, vendar grešiš znotraj kozmosa, smiselnega in urejenega sveta. Sam kozmični red te prisili h kesanju. V sklopu sistema si svobodni in sistem je zanesljiv in tolažljiv, če se je le volja odločila za prvo dejanje vere...

...Kadar katoličani zavidajo neverne ljudi, kot se večkrat dogaja, je zato, ker je breme verovanja silno težko in jim omejitve kozmosa postajajo nadležne. Začenjajo se čutiti prevarane, kot se je zgodilo meni. Sprašujejo se, zakaj neko naključje glede rojstva povzroči, da je prešuštvovanje za nekatere ljudi greh, za druge pa razvedrilo za konec tedna. Ob soočenju s posledicami vere začno obžalovati, da so sploh verni. Nekateri končajo tako, da jo zavržejo, kot sem storil jaz, ko sem končal Oxford...

Biti katoličan v Angliji pomeni podvreči se utesnjujoči konformnosti. Tudi drugače se moraš podvreči konformnosti, ki je sicer ohlapnejša, a nič manj to-

ga. Če človek pripada starodavnim družinam, kot je moja, poslednjim Elizabetincem, poslednjim Stuartovcem, lahko prenaša vero kot nekakšno zgodovinsko posebnost, podobno kot se nekatere družine ponašajo z grozljivimi vislicami ali kakim razuzdancem v regentstvu ali pa kako igralko med predniki. Vendar v življenjskih preizkušnjah takšna vera ne zadošča. Človek se čuti prisiljenega, prej ali slej, da gre nazaj k prvemu dejanju vere. Če jo zavrže, je izgubljen...

...Jaz sem bil izgubljen dolgo časa, ne da bi se tega zavedal. Ko človek zavrže vero, se čuti svobodnega in v začetku je ta občutek prijeten. Ni zadev vesti ne omejitvev, razen omejitvev, ki jih narekujejo običaji, družbene konvencionalnosti ali zakoni, vendar vse to je precej raztezljivo v večini primerov. Šele kasneje se pojavi groza. Človek je svoboden, toda svoboden v kaosu, v svetu, ki je nerazložen in nerazložljiv. Svoboden je sredi puščave, iz katere ni drugega izhoda kot pot k ničevemu jedru samega sebe. Ni drugega temelja, na katerem bi gradil, kot mala skala osebnega samoljubja, ki je ničevost nad ničevost... Mislim, torej sem. Toda kaj sem? Pripetljaj nereda, ki nikamor ne vodi...

...Dolgo časa sem razčlenjal naravo svojega ubežniškega dejanja. V svojem času ni imelo moralnega pomena. Vojaška pri-

sega služenja se sklepa s prošnjo k božanstvu. Toda zame božanstva ni bilo. Če sem se jaz odločil, da tvegam svobodo in čast in kazen za dezerterstvo, je bila to moja zadeva. Če bi ubežal sankcijam, toliko boljše. Toda tedaj nisem razpravljal tako. Moje dejanje je bilo nagonsko, je bila nepremišljena reakcija zoper nekaj, kar je delalo silo moji naravi. Še več: v skladu z mojim tedanjim prepričanjem jaz pravzaprav nisem imel ničesar, kar bi lahko imenoval naravo. Bil sem izprazen v neki skupni vzorec; kot skoči iskra iz peči, vendar če neka iskra ugasne, kaj za to? Jaz sem bil izgubljen. Samo še malo bolj sem se lahko pogreznil v temo...

...Tedaj sem našel Nino. Prebudil sem se v njeno stvarnost, kot se prebudiš ob prvi jutranji luči. Ljubezensko dejanje je kot dejanje vere: je predanost; in menim, da drugo pogojuje drugo. Vsaj v mojem primeru je bilo tako. Ne morem se kesati, da sem jo ljubil, saj ljubezen je neodvisna od svojega izražanja in le izraz moje ljubezni je bil nasproten moralnemu zakonu. Ta je, ki ga obžalujem; izpovedal sem se ga in molim, da bi mi bil odpuščen. Vendar še v grehu ima ljubzensko dejanje, izvršeno iz ljubezni, neko potezo božanstvenosti. Njegova moralna dovoljenost je lahko sporna, vendar njegova narava se ne predruga-

či in ta je stvariteljska, občevalna in sijajna v svoji predanosti...

...Bilo je v tem žaru moje pre-daje Nini in njene meni, kjer sem najprej doumel, kako se človek lahko preda Bogu, če Bog obstoji. Ljubezenski trenutek je trenutek zveze in dejanje vere je medsebojno in vključujoče...

...Nina je imela Boga, toda jaz ga nisem imel. Ona je zagrešila greh, toda znotraj kozmosa, urejenega in smiselnega sveta. Jaz sem bil onstran greha, v kaosu, v neurejenem, nesmiselnem, izgubljenem svetu... In jaz sem videl v njej vse, kar sem bil zavrgel, vse, česar sem potreboval in ki sem kljub temu zapravil. Zavaljo tega je bila najina združitev nepopolna; ona bi nekega dne utegnila to spoznati in me zasovražiti...

...Kako se človek povrne k veri iz nevere? Rešiti se greha je lahko, zadošča kesanje. Izgubljeni sin se vrne k svojemu Očetu, ki je še zmeraj tam, razmerje ni bilo pretrgano. Toda v ne- veri ni Očeta, ni tega sorodstvenega razmerja z Njim. Prihajaš od nikoder in ne greš nikamor. Jaz sem skušal služiti vaščanom. Pomagal sem jim. Toda: kdo so bili vaščani? kdo sem bil jaz?...

...Skušal sem modrovati tako, da sem se povrnil k prvemu vzroku in k prvemu gibanju, kot bi mogel modrovati kak izpostavljen otrok, da bi odkril bivanje

svojega očeta. Moj oče je moral bivati, vsi otroci imajo očeta. Toda kdo je bil? Kako mu je bilo ime? Kakšen je bil njegov videz? Me je ljubil ali me je pozabil za zmeraj? To je bila prava groza in ko sedaj iz varnosti, ki sem jo dosegel, razmišljam o njej nazaj, trepetam, me obliva pot in tesnobno prosim: 'Obdrži me ob sebi. Ne puščaj me oditi znova. Ne zakrivaj mi nikdar svojega obličja. Tema je nekaj strahotnega!...'.

...Kako sem prišel do Njega? Samo On to ve. Iskal sem ga tipajoč in ga nisem mogel najti. Molil sem k njemu, ko mi je bil neznan, in ni odgovoril, in jokal sem ponoči, ker sem ga zgubil. Solze so bile jalove in bolečine brez sadu. In naenkrat, nekega dne, je bil tam...

...Razumem, da bi to morala zaznamovati neka posebna priložnost. Človek bi moral znati povedati: 'Ob tem času, na tem kraju, na tak način se je to zgodilo. Takšno je bilo moje spreobrnjenje k veri. Govoril mi je dober človek in postal sem dober. Razbral sem stvarjenje iz obraza nekega otroka in sem veroval.' Toda ni se mi zgodilo takó, prav zares ne. On je bil tam. Jaz sem vedel, da je bil On tam in da me je bil ustvaril in da me je še zmeraj ljubil. Ni besed, ki bi to izrazile; ni kamnov, popisanih z ognjenim prstom, ni grmenja na gori Tabor. Jaz sem imel Očeta

in On me je poznal in svet je bil dom, ki ga je On zgradil zame. Jaz sem bil rojen kot katoličan, vendar nisem nikdar do tistega trenutka doumel besed „dar vere.“ Po tistem ni preostajalo drugega kot reči: ‚Tukaj sem; vodi me; napravi z mano, kar hočex. Vendar te prosim, da ostaneš zmeraj z menoj‘...

...Bojim se za Alda. Veliko zaslužnosti je v njegovi skeptični poštenosti, ne vem pa, kaj bo z njim, ko se ga drugi polastijo. To je razlika med obema absolutnostima: med Cerkvijo in komunizmom. Cerkev razume dvom in uči, da je vera dar, ki ga ni moč pridobiti ne z razumom ne z zaslužnostjo. Komunizem ne dovoljuje dvomov in trdi, da je verovanje moč vcepiti kot pogojen odsev... Do neke mere ima prav, toda pogojeni odsev ne odgovarja na nobeno vprašanje in vprašanja vstajajo naprej: od kod? kam? zakaj?...

...Vprašanje zadoščenja me skrbi. Spremenil sem se. Sem spremenjen. Ne morem pa spremeniti ničesar, kar sem storil. Rane, krivice, laži, prešuštvovanja, sprejete in zavržene ljubezni. Te reči so škodile drugim in še zmeraj kvarno vplivajo na tuja življenja. Sedaj mi je žal, da sem jih zagrešil, toda obžalovanje ne zadošča. Dolžan sem popraviti, kolikor mi je mogoče. Toda kako? Je zima. Pota se mi zapirajo spredaj in zadaj. Sem ujetnik v ma-

lem svetu, ki sem ga odkril. Morem samo reči: ‚Ko bo pot prehodna, bom napravil, česar me bodo prosili.‘ Toda pot ni nikdar jasna. Samo sedanji trenutek dovoljuje živeti z gotovostjo. Zakaj je tolikšen moj strah? Ker je kesanje le začetek. Zmeraj ostaja dolg, ki ga je treba plačati. Prosim za luč, izrekam pokorščino, toda odgovor je meglen. Delujem lahko le v sedanjosti...

...Meyer se norčuje iz mene zavoljo mojih dobrih del. Opozarja me, da so brez nadaljevanja. Bolniki umirajo in lačni bodo jutri spet znova lačni. Kljub temu dela Meyer nagonsko iste reči. Zakaj? Ljudje, kot je Meyer, dvomijo o božjem bivanju in zato dvomijo o vsem, razen o nekem pragmatičnem razmerju med človekom in človekom. Vendar sem videl Meyerja, da se je žrtvoval še z večjo velikodušnostjo kot jaz. Človek, ki dela dobro, medtem ko ga razjeda dvom, mora imeti mnogo večje zasluženje kot tisti, ki dela v sijajni gotovosti vere. ‚Imam še druge ovce, ki niso iz te črede...‘ Opozorilo proti samovšečnosti v podedovani veri...

...Nina pravi, da hujšam. Da ne jem in ne spim zadosti in da molim preveč ponoči. Skušam ji razložiti, da se potreba po jedi in spanju zmanjša, kadar se nekdo použiva v tem novem čudesu, ki je Bog. Zdi se, da bolje razume, kadar ji razlagam, da ona ne ču-

ti telesne potrebe po meni, ker nosi otroka pod srcem... Sprašujem se, kaj moram storiti v zadevi najinega zakonskega življenja. Najini telesi sta sedaj ločeni, toda po srcu in po duhu sva še zmeraj tesno združena. Občutek imam, da se nekaj pripravlja zame, nad čemer nimam nadzorstva, in da bi bil zavoljo tega zakon lahko še večja krivica od tistih, ki sem jih že zagrešil. Pripravljen sem storiti, kar se zdi pravilno. Povedal sem ji, da je ona tista, ki mora odločiti, da pa jaz menim, da je modro počakati. V teh zadnjih mesecih sem doživel veliko: ljubezen, srečo, duhovno tolažbo. Nekoč bom moral plačati. Ne vem, v kakšni obliki se mi bo terjalo plačilo. Molim in skušam biti pripravljen...

...Oče Anzelm me skrbi. Sprl sem se z njim in mi je žal. Jezu ne reši ničesar. Razumeti moram, da je duhovnik pač le človek z zakramentalnimi zmožnostmi. Anzelm nosi svoj lastni križ, breme padca, pomnoženega z njegovimi posledicami. Toda celo v grehu je neka prvina ljubezni in to je nekaj dobrega, ki ga ne gre prezreti. Duhovniški celibat je starodaven predpis, ni pa člen vere. Njegova vrednost je razvidna, toda ne sme se soditi s preveliko strogostjo človeka, ki je omagal pod njegovo težo. Uboštvo je položaj, ki ga nekateri sprejmejo, da se posvetijo. Druge lahko spelje v pogubo. Če bi

bil kakšen način, da bi govoril z Anzelmom kot s prijateljem... toda to je težko...

...Danes sem bil pri človeku, ki si je nadel ime Il Lupo. Je nekaj čudnega, kako hitro in lahko sva se razumela. Jaz verujem v Boga. On veruje v ne-Boga. Kljub temu so posledice verovanja vsakega izmed naju enako stroge in neizprosne. On je pošten v svojem prepričanju. Ne pričakuje, da bi bil jaz manj pošten v moji lastni veri. On ve, da ne more biti sožitja med nama. Eden mora uničiti drugega. On je knez tega sveta in ima oblast nad življenjem in smrtjo. Kakšno moč imam jaz zoper nje? 'Moje kraljestvo ni od tega sveta.' Jaz bi lahko zbral vaščane; jih pripravil do tega, da bi šli za mano in se uprli tolpi Il Lupa. Toda s kakšnim namenom? Bratomor ni krščanski. Krogle ne porajajo ljubezni... Il Lupo hoče, da bi jaz razpravljal in deloval. Ne bom ugovarjal. Samo sprejemati moram. Toda bojim se za Meyerja. On je prekrotek za te zaplete. Skušal mu bom dopovedati, da razumem. Kasneje bo moral veliko trpeti. Teža dvoma je huda za poštene ljudi...

...Imam sina in je slep. Bolečina Nine je nekaj trdega zame. Razumem, da vera omahuje pred skrivnostjo trpljenja. Razumem, kako so nekdanji manihejci zlahka zapadli v krivo vero, ker je težko razumeti, da obstajata trp-

ljenje in zlo v stvarstvu, katerega edini začetnik je Najvišja dobrota. Mračen čas je zame. Zdi se mi, da sem se povrnil v temo; molim obupano in se oprijemljem prvega dejanja vere rekoč: „Ne morem razumeti, vendar verujem. Pomagaj mi vztrajati v veri!“...

...Če vera premika gore, vera lahko odpre slepe oči, če le Bog to hoče. Kako vedeti, kaj On hoče? Govori mi, o Bog, po zasluženju svojega Sina. Amen...“

Bilo je še več, veliko več, in Blaise Meredith je natančno prebral kot dober advokat, kot je bil, vendar je že našel jedro in to je bilo zdravo in trdno. Tam je bila skladnost, skladnost srca, volje in razuma. In izvršila se je predaja, po kateri se človek odtrga od vsake tvarne pomoči, da se prepusti po veri, upanju in ljubezni rokam, ki so ga oblikovale.

Na zadnji strani je Giacomo Nerone napisal svojo lastno o-smrtnico.

„Če bo po moji smrti kdo bral, kar sem napisal, naj ve:

Rojen sem bil v veri; izgubil sem jo; po božji roki sem se vrnil v ovčjo stajo.

Vso pomoč, ki sem jo izvršil, mi je navdihnil On. Nimam tedaj osebne zasluge.

Ljubil sem ženo in spočel sem sina; ljubim ju v Bogu za vso večnost.

Prosim tiste, ki sem jim povzročil škodo, naj mi odpustijo.

Priporočam Bogu tiste, ki me bodo ubili, kot brate, ki jih ljubim.

Tisti, ki bodo name pozabili, bodo prav storili. Tiste, ki se me bodo spominjali, prosim, da molijo za dušo

Giacoma Neroneja,
umrlega v veri.“

Blaise Meredith je pustil porumeneli list na posteljnem pregrinjalu, legel na blazine in zaprl oči. Obšla ga je gotovost, da je končal z iskanjem. Motril je življenje človeka in razbral njegov osnutek: dolga reka, ki je očrtovala počasne vijuge, ki pa je zanesljivo šla naprej proti svojemu ustju, morju. Zrl je v dušo človeka in ga gledal, kako je rasel kot drevo iz temine zemlje proti soncu.

Videl je sadove tega drevesa: modrost in ljubezen Nine Sanduzzi, bojevito človečnost Alda Meyerja, zadržano skesanost očeta Anzelma. Bili so žlahtni sadovi in prepoznal je v njihovi sijajnosti znamenje skrbnega božjega prsta. Vendar vsi sadovi še niso dozoreli. Nekateri bi se lahko posušili na veji, drugi bi lahko odpadli in zgnili na tleh za voljo vrtnarjeve nepazljivosti. In on, Blaise Meredith, je bil ta vrtnar.

Molil je, počasi in tesnobno, za

Novi knjigi

Dr. Rudolf Hanželič:

„NAŠE ŽIVLJENJE“

Pred veliko nočjo, v času, ko so množice ljudi na Daljnem Vzhodu bežale in umirale zaradi vojske in brezbožnega nasilja, je izšla važna in vsebinsko izredno bogata knjiga. Njen naslov je: „Naše življenje“. Napisal jo je profesor dr. Rudolf Hanželič, znani vzgojeslovni predavatelj in pisatelj, založilo pa Slovensko dušno pastirstvo v Argentini (Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires).

Knjiga govori najprej o smislu življenja, o Bogu, njegovem viru in o Kristusu, središču zgodovine, o njegovem nauku in njegovi ljubezni do človeka; razpravlja tudi o Mariji, naši in Odrešenikovi materi, o Kristusovi in naši ljubezni do nje. Govori tudi o Mariji in naših materah, naših dekletih, o ženskem svetu in krščanstvu, o Mariji in slovenskem narodu.

O Cerkvi pravi pisatelj, da je Kri-

Anne de Sanctis, za Paola Sanduzija in Nicholasa Blacka, ki so izbrali isto puščavo, ki jo je prehodil Giacomo Nerone. Ne da bi utegnil končati molitev, ga je napadla bolezen, ga pestila in mučila, da bi kričal od bolečin, medtem ko mu je kri, lepljiva in dušča, polzela v grlo.

(Bo še)

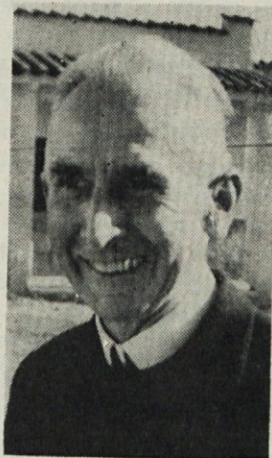
stus med nami. Cerkev je potrebna, je dobrotnica človeštva. Zato opisuje pisatelj bistvene naloge Cerkve, govori o nravni preroditvi, apostolatu, o edinosti, o njenih težavah in sencah.

Zelo sodoben oddelek te knjige je članek o družini, o njenem pomenu, o cerkvenem nauku o njej in o nevarnostih, v katerih živé danes družine.

Zanimiva je tudi razprava o velikih malenkostih: Kaj uči narava, naše življenje in rod naših voditeljev.

O prostem času in razvedrilu smo slišali že veliko govoriti. Vendar jasnih odgovorov o tem še nismo dobili. Pisatelj knjige pa jasno odgovarja na vprašanja: Kaj je prosti čas? Kako naj ga porabimo?

Nemirna vest je največkrat vzrok,

Dr. Rudolf Hanželič

da v nas ni miru, ni upanja in pravega veselja. Zato pisatelj govori o spovedi, izpraševanju vesti, kesanju in trdnem sklepu, o spovedni krizi in o skupni spovedi.

Ker smo vsi ljudje grešniki, se moramo bojevati proti grehu. Zato pisatelj v svoji knjigi razpravlja tudi o grehu. Odgovarja na vprašanje: Kaj pravi o grehu Bog, naša pamet in vsakdanje življenje in kako oblikujemo prav svojo vest.

Sveta maša, Kristusova daritev, je temelj in žarišče bogoslužja. Zato govori pisatelj o Evharištiji in o svetem obhajilu. nato pa o daritvi svete maše in o pomenu nedeljske maše za življenje, o važnosti nedeljskega počitka za telesno in dušno zdravje, za družine in družbeno življenje.

Molitev je pogovor z Bogom in dihanje duše. Zato molitve ne smemo opuščati in težave, ki jih imamo pri njej, moramo premagati. Na koncu razprave o molitvi pisatelj razloži, kako dobro opravimo premišljevanje in duhovne vaje.

Trpljenje je velika skrivnost. Zato razlaga pisatelj smisel in pomen trpljenja. O njem pravi, da je posledica greha in dar božje dobrote. S trpljenjem nas Bog posvečuje in nas s Kristusom združuje, da pri njegovem trpljenju sodelujemo.

Veselju, ki ga takó potrebujemo, je pisatelj posvetil 17 strani svoje knjige. Govori o pravem in napačnem veselju. Viri pravega veselja so: lepota narave, lepa pesem, živa

vera, žrtve, pravo prijateljstvo in življenje v družini.

O mladini piše avtor na dvajsetih straneh. Na njih govori o bistvu in važnosti mladine, o njenih težavah, o samovzgoji, o važnosti dobrih zgledov vzgojiteljev, o pomenu okolja, o rasti v osebnost, o mladi ljubezni, o mladem nemiru in vzoru za življenje. V članku fant — dekle razpravlja o medsebojnem spoštovanju, o spolnem nagonu in njegovem namenu, o naravnih razlikah, o zgodnjem znanju in izbiri zakonskega druga.

Nasprotja med starimi in mladimi je večkrat ostro napeto, ker ga podžigajo ljudje, ki ne ljubijo miru. Pisatelj v tem delu knjige govori o raznih skupinah mladih ljudi, o razgovorih z njimi in daje navodila starim in mladim za mirno skupno življenje.

Starejšemu rodu priporoča potrpežljivost, skrb za zdravje in veselje, ki ga bodo našli v življenju po veri.

Svojo knjigo konča pisatelj z razpravo o slovenski skupnosti, v kateri piše o sodbah o Slovencih, o naši zgodovini, o lepoti naše zemlje, o našem poslanstvu v novi domovini, o naših šolah, o našem tisku, o naših organizacijah in njihovih prireditvah.

Knjiga: „Naše življenje“ je vredna, da jo večkrat beremo, premišljujemo in njena navodila upoštevamo. Profesorju dr. Rudolfu Hanželiču pa moramo biti hvaležni, da nam jo je sestavil in napisal.

Gr. M.

Čitanka:

„SLOVENSKI SVET“

Čitanka za 5. in 6. razred slovenskih ljudskih šol v zdomstvu. Izdala in založila Zedinjena Slovenija, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina, 1975.

Uvodne besede so knjigi napisali Miloš Stare, predsednik Narodnega odbora za Slovenijo, msgr. Anton Orehar, delegat za slovensko dušno pastirstvo v Argentini, in Božo Starha, predsednik Zedinjene Slovenije.

V dosti obširni knjigi je uredniška skupina, sestavljena iz priznanih šolskih delavcev in prijateljev naše mladine zbrala dela pisateljev in pesnikov naše starejše dobe.

Sem prepričan, da ni med nami nikogar, ki bi ugovarjal knjigi kot leposlovni vrednoti, saj bi imena Vodnik, Prešeren, Slomšek, Finžgar, Meško itd. itd. tega ne dopustila.

Knjiga je namenjena ljudskošolski mladini, da ji olajša spoznanje našega sveta in naroda, more pa biti priporočljivo čtivo tudi za druge. Gotovo ga bodo brali tudi starejši ljudje, saj pestra vsebina prinaša za vsakega kaj primerne in zanimivega.

Ker smo danes že pozabili na pravljice naših babic in dedov, je sedaj prilika, da si mlajši rod sam osveži pravljice iz tistih časov, ko se je skoro vsaka začela: Bilo je tisti čas, ko...

Nekatera poglavja, ki so delo novejše dobe, bodo nekoliko težko

razumljiva za to starostno dobo šolskih otrok. Se bodo pač obrnili na učiteljstvo.

Novo čitanko so uredili Marjana Batagelj, Katica Kovač, Mija Markez, Boris Pavšer in Pavle Rant.

Ne bi prav ravnal, ako ne bi rekel: Na pravi poti ste, kar naprej! Zgodovina vam bo dala priznanje. Kdor narodu daruje, od Boga milost prejema, je rekel Slomšek. V tem tako idealnem stremljenju naj se vam ne vrine beseda „konec“, pač pa — „bo še“.

Slike — fotografije so zelo lepe. Zemljevidi tako preprosti in lepi, da jih bo vsak otrok lahko razumel. Papir dober, tisk lep, vezava pa ni najboljša.

En velik kamen več v naši domačjski literaturi.

SLOVENSKI SVET spada v vsako slovensko družino, ker je sad ljudi „s culo“, iz katerih raste naše izobraženstvo, kateri ustvarjajo naše gospodarske temelje, napajajo naše kulturno življenje. Iz teh ljudi „s culo“ raste naša literarna sila.

Albin Petelin

Slavenski dan

Na belo nedeljo, 6. aprila, je bil Slovenski dan, ki ga vsako leto organizira osrednje društvo Zedinjena Slovenija, in sicer letos v Slovenski vasi v Lanusu. Proslava se je začela ob pol dvanajstih v Hladnikovem domu z dviganjem zastav ob zvokih Mladinske godbe pod vodstvom Tonea Skubica in s pozdravnimi besedami predsednika Hladnikovega doma Slavka Revna.

Nato so se udeleženci napotili v bližnjo slovensko cerkev Marije Kraljice, ki jo vodijo slovenski lazaristi. Z delegatom msgr. Antonom Oreharjem, ki je v cerkvenem govoru razvijal misli o slovenski skupnosti, so somaševali dušni pastirji Matija Lamovšek, Andrej Prebil, dr. Alojzij Starc in Jože Škerbec. Med mašo je pel cerkveni zbor pod vodstvom organista Meleta.

Po skupnem kosilu na prostornem vrtu doma se je začela ob štirih popoldanska prireditev v dvorani Hladnikovega doma, ki ni mogla sprejeti številnih udeležencev. Program je napovedoval Lojze Rezelj, kulturni referent ZS. Po igranju godbe je imel slavnostni govor predsednik Zedinjene Slovenije Marjan Loboda. Otroški zbor Slovenske vasi je v narodnih nošah pod vodstvom ge. Zdenke Janove zapel nekaj rodoljubnih pesmi. Zastopniki krajevnih domov so izrekli pozdrave: Stane Mustar za Naš dom v San Justu, Franc Vester za Slomškov dom, Franc Zorec za Slovenski dom v San Martinu, Franc Zurec za Pristavo, Jože Vidmar

za Slov. dom v Berazateguiju, za njimi je pa spregovoril Miloš Stare, predsednik Narodnega odbora za Slovenijo. Program je obsegal še nastop folklorne skupine iz Slovenske vasi (Marija Hočevar), petje dekliškega seksteta iz Slov. vasi (Mele) in za sklep domobransko himno Oče, mati, bratje in sestre..., ki jo je ob spremljavi godbe pela vsa dvorana. Obisk rojakov je prekosil vsa pričakovanja.

Obletnica v San Martinu

V nedeljo 13. aprila je slovenska skupnost v San Martinu praznovala 14. obletnico blagoslovitve Slovenskega doma.

Na programu je bila: dopoldne maša v domu, popoldne akademija in zvečer družabna prireditev.

Sv. mašo je daroval delegat slovenskih pastirjev msgr. Anton Orehar. Med sv. mašo je prepeval velikončne pesmi domači pevski zbor pod vodstvom Slavka Rupnika. Ob oltar se je postavila skupina narodnih noš.

Po evangeliju je msgr. Orehar v svojem cerkvenem govoru priporočal:

Ob besedah sv. Petra: „Preživite v strahu čas svojega bivanja v tujini“ (1 Pet 1, 17), premislimo na realne naloge, ki jih imamo izseljenci v sedanjih okoliščinah, da se ob takih slovesnostih ne izgubimo samo v nekaterih visokih besedah, mimo katerih teče naše resnično življenje. Te besede morejo veljati nam, kateri smo pred 30 leti zapustili domovino in postali begunci, ter tudi tistim, ki so bili rojeni v novi domovini, pa vsaj

med nami v Argentini

deloma nosijo na sebi še delež izseljenskega življenja.

Ko smo odhajali od doma, smo si pripravili nekaj obleke in hrane za prve dni, čeprav smo računali, da se vrnemo prej, kakor se je kasneje obrnilo. Tako moramo za zdrav obstoj poskrbeti za potrebne stvarne pogoje življenja: delo, urejeno gospodarstvo, resno izvrševanje poklica ter izpolnjevanje delovnih zakonov delodajalci in delavci; ter tudi zavarovanje, otrokom pa potreben študij in pot v življenje.

Družbo smo poiskali ob odhodu od doma, ker smo se čutili bolj varni na poti v tujino. Tudi danes je vsakemu od nas potrebna skupnost, katere prvo stopnjo najdemo redno v družini, večinoma po naravni pripadnosti, samci ali osamljeni, ki tukaj družine nimajo, naj se pravočasno naslonijo na poznano družino, da v času stiske ne ostanejo sami. Prav tako je potrebna vsem širša skupnost, ki nam oskrbi pogoje za življenje, katerih posamezna družina ne more dati: šola, prava orientacija v social-

nem, sindikalnem in političnem pogledu, katero nam je zelo potrebno posebej v zmedi sedanjih dni. Pri ohranitvi in vzdrževanju skupnih ustanov so dolžni sodelovati vsi, vsak po svojih možnostih in sposobnostih.

Z blagoslovom matere in slovesom od domače cerkve, ki nam je podelilo milost za pot, smo odšli od doma. Boga potrebujemo tudi danes, ko imamo zunanje potrebe urejene in oskrbljene. Za vse veljajo besede „zastonj se trudijo zidarji, če Bog ne zida hiše“ (Ps).

Po sv. maši je mnogo rojakov ostalo na kosilu in v prijateljskem razgovoru počakalo na akademijo.

Popoldanski program je napovedoval Stanko Oberžan. Spored je obsegal: petje in rajanje šolarjev Rožmanove šole iz San Martina (Katica Kovač), nagovor predsednika Slov. doma Franca Zorca, rajalne vaje naraščajnikov in naraščajnic (Darinka Zorec), šaljive točke mladcev (Janez Petkovšek), slavnostni govor Pavla Fajdiga, člana NO za Slovenijo, ritmično vajo deklet (Da-

rinka Zorec) in petje Slov. pevskega zbora iz San Martina (Slavko Rupnik).

Cankarjev „Kralj na Betajhovi“

„Slovensko gledališče Buenos Aires“ je v režiji Maksa Borštnika postavilo na oder Slovenske hiše Cankarjevo dramo v 3 dejanjih „Kralj na Betajhovi“. Zasedba vlog je bila naslednja: Kantor — Maks Borštnik; Hana, njegova žena — Marjana Marn; Francka, njuna hči — Mirjam Jereb; Pepček in Franeclj, njuna otroka — Marko in Tinko Selan; Nina, Kantorjeva sorodnica — Janika Pezdirc; Krnec — Ciril Jan; Maks Krnec — Maks Nose; župnik — Miha Gaser; Franc Bernot — Franci Stanovnik; sodnik — Lojze Rezelj; adjunkt — Janez Zorec; Lužarica — Radoja šušteršič; Kantorjev oskrbnik — Joža Vombergar; gostje: Marjeta Selan, Franc Hribovšek in France Cukjati. Sceno je zamislil Frido Beznik. Delo je bilo izvajano štirikrat (sobote 12., 19. in 26. aprila in v nedeljo 27.) ob številni udeležbi. Režiser je poudaril etično plat drame, delo je bilo dobro naštudirano in izvajano, številni gledalci pa so menili, da bi bilo spričo maloštevilnih odrskih predstav v naši skupnosti primerno izbirati dela, ki so tudi vsebinsko najbolj primerna za našo tukajšnjo in sedanjo gledališko občinstvo in tudi za mladino.

Slovenska radijska ura

Že 5. leto je vsak teden slovenska oddaja na radio Antartida v

Buenos Airesu. V glavnem je oddaja posvečena slovenski pesmi, spremlja pa tudi cerkveno leto in kulturne in druge prireditve slov. skupnosti v Argentini. V preteklem letu je prenašala tudi 10 slov. govorov. Oddaja organizira društvo „Zedinjena Slovenija“. Od aprila letošnjega leta je ob nedeljah od 19,05 do 19,30.

Češčenje Srca Jezusovega in Srca Marijinega

Ob 30-letnici našega odhoda iz domovine v begunstvo in nato v izseljenstvo in 30-letnici strahotnega pokola vrnjenih domobrancev in drugih protikomunističnih žrtev je slovensko dušno pastirstvo v Argentini, v skladu s smernicami pokojnega škofa dr. Gregorija Rožmana, povabilo vse rojake k opravljanju prvih petkov in prvih sobot.

Prvi petki — od aprila do decembra — so posvečeni zadoščevanju za lastne grehe v zadnjih 30 letih in za vse hudo, ki se je dogajalo v domovini v teh 30 letih, prve sobote — med majem in septembrom — pa posebej prošnji za duhovniške in redovniške poklice med nami v izseljenstvu.

Petje pri Slovenski službi božji

V okviru slov. dušn. pastirstva je bil v soboto, 15. marca, sestanek pevovodij, organistov in voditeljev ljudskega petja. Tam je bilo dogovorjeno glede petja pri slovenskih službah božjeh sledeče:

1. skrbeli bomo, da se glede vsebine in oblike petja čimbolj izpolnijo predpisi, tudi pri porokah.

2. Postopoma bomo uvajali različne oblike pete maše in sodelovanja zbora in ljudstva.

3. Enkrat na mesec naj bo pri slovenski maši ljudsko petje, da se ohranijo stare pesmi in dvigne sodelovanje vseh vernikov.

4. Voditelji mladinskega petja poskrbijo, da pri uvajanju besedil, napevov in glasbil ne pride do pretiravanja, ki ni v skladu z liturgičnimi predpisi.

5. Ljudsko petje je pospeševati.

6. Šolski otroci naj se postopoma naučijo določeno število slovenskih verskih pesmi.

7. Prireditelji cerkvenih skladb za slovensko petje predložijo predhodno svoja dela vodstvu slov. dušnega pastirstva. Kar so doslej pripravili, predložijo naknadno.

8. Vsak voditelj, odgovoren za pevski nastop, naj se prej dogovori z dušnim pastirjem, oz. v nujnem primeru z duhovnikom, ki opravi versko funkcijo.

9. Po posvetu se bo zbrala ena mašna skladba, katero naj bi se naučili potem vsi slov. zbori, ki pojo v cerkvi, da bi jo tako mogli peti pri večjih skupnih pobožnostih.

10. Pri darovanju se pesem zapoje, ko je razlagalec končal in donositelji darov nastopijo pot k oltarju.

11. Pri obhajilu se zapoje pesem, ko duhovnik začne zauživanje sv. Telesa in Krvi.

12. Po obhajilu nekaj časa v tihoti vsi molimo, nato razlagalec ali duhovnik začne Duša Kristusova, posveti me.

Razstava Ivana Bukovca

Slikar in kipar Ivan Bukovec, ki je ustvaril veliki križ s Kristusom in križev pot za cerkev Marije Pomagaj kot tudi veliki sliki rojstva in vstajenja za božič in veliko noč, je priredil v mali dvorani Slovenske hiše samostojno slikarsko razstavo in sicer v soboto 26. in v nedeljo 27. aprila. Razstavljenih je bilo 24 olj, ki so večine predstavljale pokrajine iz kordovskih hribov, iz Tandila in Buenos Airesa. Uvodne besede ob odprtju razstave je spregovoril dr. Vinko Brumen. Obiskovalcev je bilo veliko čba dneva in je bilo večino slik tudi odkupljenih.

Občni zbor „Sloge“

26. aprila je bil redni občni zbor članov kreditne zadruga Sloga, ki je s tem sklenila svoje jubilejno 20. leto. Jubilej je Sloga slavila z raznim predavanji, natečaji in tekmovanji in z organiziranjem gospodarske razstave Exposlov 74. Dosedanji predsednik zadruga je bil skozi dobo 20 let Ivan Ašič. Novi odbor pa sestavljajo: predsednik Franc Hrovat, podpredsednik Albin Kočar, tajnik Marjan Pograjc, namestnik tajnika Andrej Kovačič, blagajnik Janez Amon, namestnik blagajnika Franc Zorko; svetovalci: Ivan Ašič, Mirko Kopač, Anton Kastelic, Anton Bergant, Nace Grohar; namestnika svetovalcev: Stane Mehle in dr. Jože Dobovšek, nadzornik dr. Anton Šimenc, njegov namestnik Feliks Urankar in poslovodja Marjan Loboda.

novice iz Slovenije

Duhovniški svet v ljubljanski nadškofiji

V novi duhovniški svet ljubljanske nadškofije so bili za dobo štirih let, to je do konca leta 1978 izvoljeni:

1. Zastopnik stolnega kapitlja: kanonih Rafael Lešnik (50 let). Rojen v Begunjah na Gorenjskem.

2. Zastopniki dekanov: Ljubljana — Jože Kvas (51 let); Vrhnika — Vinko Prestar (47 let); Zagorje ob Savi — Alfonz Grojzdek (42 let); Kranj — Zdravko Bahor (47 let); Ljubljana okolica — Franc Jeglič (66 let); Radovljica: Vojko Seljak (60 let); Bohinc Anton (44 let); šega Vinko (58 let) — Šmartno pri Litiji; Zaplata Franc (52 let) — Trebnje.

3. Zastopniki župnikov in žup. upraviteljev: Dekanija Ljubljana-mesto: Anton Rojc (35 let); Dekanija Ljubljana — okolica: Franc Dular (37 let); Dekanija Radovljica: Zdravko Hajnrihar (51 let); Dekanija Kranj; Darko Slapšak (58 let);

Dekanija škofja Loka: Maks Ocep (59 let); Dekanija Kamnik: Vladimir Zmet (64 let); Dekanija Domžale — Moravče: Ciril Lazar (41 let); Dekanija Litija: dr. Ludvik Bartelj (62 let); Dekanija Zagorje: Franc Kuster (45 let); Dekanija Vrhnika: Lojze Kočar (61 let); Dekanija Cerknica: Vinko Čampa (41 let); Dekanija Ribnica: Anton Čopar (48 let); Dekanija Kočevje: Janez Kokalj (42. let); Dekanija Grosuplje: Marko Levstik (35 let); Dekanija Žužemberk: Janez Ostronič (58 let); Dekanija Trebnje: Janez Petek (35 let); Dekanija Leskovec: Franc Erklavec (43 let); Dekanija Novo mesto: Edvard Eberl (33 let); Dekanija Črnomelj: Franc Kastelic (57 let).

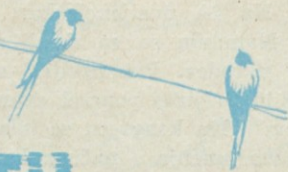
4. Zastopnika škofijskih kaplanov: Janez Gril in Janez Pogačar.

5. Zastopnika kaplanov redovnikov: p. dr. Bernardin Sušnik in p. Podobnik Tomaž D J.

6. Zastopnik presbitrov — semeniških duhovnikov: Peter Kvaternik.

7. Po službi pa so člani duhovniškega sveta, ki ga vodi nadškof dr. Jože Pogačnik, sledeči: generalni vikar škof dr. Stanko Lenič, dekan teološke fakultete dr. Marijan Smolik, rektor bogoslovja dr. Janez Oražem, rektor malega semenišča kan. Melhior Golob, delegat za turizem Ignacij Škoda in narodni voditelj za misijone dr. Vilko Fajdiga.

SLOVENC PO SVETU

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

Anglija

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S. W. 9. (Tel. 01-735-6655).

Avstrija

Ciril Lavrič, Kirchenstrasse 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz (Tel. 03124-2359).

P. Štefan Kržišnik Zist. Stift. 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič („Korotan“), Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II. 1010 Wien I.

Janez Žagar, Bahnhofstrasse 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

Belgija

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège (Tel. 041/23-39-10)

Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle (Tel. 07/36-77-54).

Francija

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalari, Presbytere Ste. Barbe, rue des Lens, 62680 Mericourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming—Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, Nice.

Italija

Franc Bergant, Via dei Colli 8, 00198 Roma (Tel. 845-0-989).

Nemčija

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2 - 1 (Tel. 089-53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3 (Tel. 0421-32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen Altenessen, Bausenhorstr. 2 (Tel. 0201- 34 40 45).

Pavel Uršič, 420 Oberhausen 11, Oskarstr. 29 (Tel. 02132-64 09 76).

Ludvik Rot, 5605 Hochdahl, Kempenweg 25 (Tel. 02104-36 6 55).

Jože Bucik, isti.

Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70. Textorstr. 72 - II (Tel. 0611-613722).

Jože Cimerman, 68 Mannheim 1, A 4, 2 (Tel. 0621-2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64 (Tel. 0711-23 28 91).

Misijonarji so še vedno potrebni

Na 44. misijonološkem kongresu v Namurju so se zbrali zastopniki 17 narodov. Razpravljali so o temi „Kdo bo jutri ponesel evangelij ljudem?“ Na kongresu so bila izražena razna mnenja o načinu, kako naj se vrši evangelizacija po svetu. Več zastopnikov je bilo mnenja, da naj vrše evangelizacijo samo domači duhovniki in da naj se zato odstranijo tuji duhovniki-misijonarji iz krajev, kjer sedaj delujejo. Večina se je temu uprla in povedala, da bi se s tem izvršila velika škoda, ker še vedno

---

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7 (Tel. 07121-775 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13 (Tel. 0751-22000).

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3½ (Tel. 0841-34 2 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5 (Tel. 089-98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2 - 1 (Tel. 089-536453).

Martin Mlakar, isto.

Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus (Tel. 030-785 30 91 do 93) in 1 Berlin, Koloannenstr. 40 (Tel. 030-784 84 34).

Nizozemska

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

Švica

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstrasse 15, 8052 Zürich (Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065-22 71 35).

močno primanjkuje domačih duhovnikov. Eden izmed afriških škofov — domačinov msgr. Gatimo je izjavil, da bi bilo mogoče zmanjšati število misijonarjev samo v tem primeru, ako bi se zvišalo število domačih duhovnikov.

Duhovnik poje na kanadski televiziji

Kanadski duhovnik McEvan je dober pevec in je že pogostokrat pel na raznih dobrodelnih koncertih. Sedaj je bil povabljen, da poje na kanadski televiziji. Dal je napraviti ploščo svojih pesmi, in spremno besedo na tej plošči sta spregovorila znani škof Fulton Sheen (škof televizije ga imenujejo) in mati bivšega predsednika Združenih držav Kennedyja.

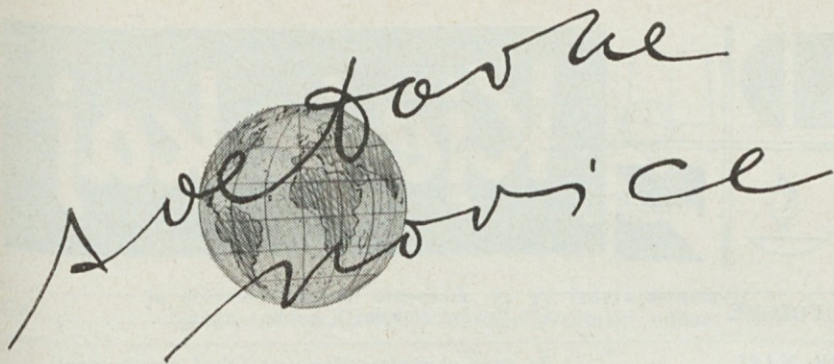
Kristjani zapuščajo Sveto deželo

Politične razmere v Sveti deželi so prisilile mnoge kristjane, da so se izselili. Po izjavi msgr. Beltrittija, jeruzalemskega patriarha latinskega obreda, je to izseljevanje kristjanov iz Svete dežele eden največjih problemov krščanskih cerkva v Sveti deželi. Rešitev tega problema bi bila y tem, da bi Jeruzalem postal mednarodno mesto, sveto vsem tamošnjim veram: krščanski, judovski in mohamedanski, kakor je papež že ponovno predlagal.

Veliko pozornost

sta vzbudila med japonskimi katoličani belgijski kralj Balduin in njegova žena kraljica Fabiola, ko sta bila tamkaj na uradnem obisku. Stanovala sta v palači „Akasaka“, ki je bila posebej prirejena za njuno

bivanje. Vsak dan sta prisostvovala sv. maši v omenjeni palači in kralj Balduin je stregel pri maši, kot to dela doma v Bruslju. Nedeljske maše pa sta se udeležila skupaj s katoliškimi Japonci v katoliški katedrali Svete Marije. Kraljica Fabiola se je posebno zanimala za relikvije sv. Frančiška Ksaverija, ki je njen daljni sorodnik.

Proti igralnicam in javnim hišam

Nadškof v Rosario msgr. Bolatti je ostro obsodil postopanje občinskega sveta v Rosario, ki je odobrilo odprtje igralnice (casino) in javnih hiš v Rosario. S tem se zavaja ljudi v zapravljanje in zlasti mladino v nemoralno življenje.

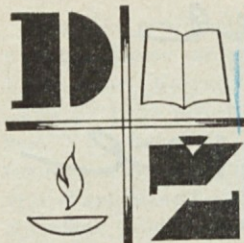
Škof pobija laži

Msgr. Medina, škof iz Jujuy-a, je v svojem pastirskem pismu naštel nekatere laži, ki se jih danes poslužujejo nasprotniki Cerkve. Tako je n. pr. laž, da je mogoča sprava ali sodelovanje med socializmom-komunizmom in krščanstvom. Od Pija IX.

do Pavla VI. je socializem, kot ga danes poznamo, protikrščanski, in govorjenje in pisanje o združitvi socializma s krščanstvom je navadno varanje krščanskih množič. Dalje navaja msgr. Medina, da je velika laž govoriti, da je splav osvoboditev žene, ko je do danes v vseh časih in povsod veljal kot umor. Laž je tudi govoriti danes o tako imenovani triumfalistični ali konstantinski cerkvi. Cerkev ni nikjer več povezana z državno oblastjo in ne izvaja in tudi ne mara izvajati nobenega pritiska na ljudske množice.

Gradivo II. vat. koncila

Papež Pavel VI. je dal javnosti na razpolago — v študijske namene — vse gradivo II. Vatikanskega koncila. To gradivo je zelo obsežno. Razdeljeno je na dva dela. Prvi del obsega poročila, predloge in nasvete škofov, rimske kurije, katoliških univerz in bogoslovij. Drugi del pa obsega predloge raznih koncilskih komisij in vso debato koncilskih zasedanj.

Kje je kaj

UVODNIK	Ob tridesetletnici (A. K.)	321
OB NAŠI 30-LETNICI	Iz vere skušajmo doumetj (škof dr. Gregorij Rožman)	322
	Le resnica osvobaja (dr. Marko Kremžar)	323
	Odhod (dr. Jože Krivec)	327
	Zame je življenje ponos in načelnost in zveza z mrtvimi (Karel Mauser)	337
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Težko sožitje med Cerkvijo in ateistično državo (Katol. glas)	340
	Pismo Pavla VI. za svetovni dan poklicev 1975	343
	Molitveni namen	350
SODOBNA PROBLEMI	Lačni in siti (Avgust Horvat)	346
PESMI	Prebujam se (Ivan Hribovšek)	323
	To jutro (France Balantič)	336
	In vendar — nekoč bo! (Zorko Simčič) ...	339
	Umri smo (Janko)	357
NOVI KNJIGI	Dr. Rudolf Hanželič: „Naše življenje“ (Gr. M.)	373
	Čitanka „Slovenski svet“ (Albin Petelin)	375
V DRUŽINI	Gornikov oče v zdomstvu (Pavlina Dobov- škova)	358
	Sinovom in hčeram slovenskih političnih iz- seljencev (Zorko Simčič)	359
ROMAN	Hudičev advokat (Morris West)	366
NOVICE	Med nami v Argentini	376
	Novice iz Slovenije	380
	Slovenci po svetu	381
	Svetovne novice	382

duhovno življenje

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij
(msgr. Anton Orehar): urejuje uredniški odbor:

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158
Buenos Aires.

Registro de la propiedad Intelectual No. 843.966

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158
Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103
USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3,
Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario,
Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Letna naročnina v *Argentini* in *obmejnih državah* je 220 pesov; v
ZDA in *Kanadi* 9 dolarjev; v *Avstriji* 160 šilingov; v *Italiji* 3.500
lir; drugje protivrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

Zunanja oprema in stalna zaglavja „Duhovnega življenja in „Bo-
žjih stezic“: Stane Snoj.

**Duše pravičnih so v božji roki
in trpljenje jih ne prizadene.
Očem nespametnih so se zdeli mrtvi,
njih odhod je veljal za nesrečo
in ločitev od nas za uničenje, oni pa so v miru.
Kajti čeprav so po sodbi ljudi bili mučeni,
je njih upanje polno neumrljivosti;
in po kratkem trpljenju dobijo velike dobrote.
Zakaj Bog jih je preizkusil
in našel, da so njega vredni.
Kakor zlato v topilnici jih je preizkusil
in našel, da so njega vredni (Modr 3, 1-6).**

